

DOI: 10.7596/taksad.v13i1.3315

Citation: Utkugün, C., Kurtdede Fidan, N. & Yıldırım, R. (2024). Öğretmen adaylarının hazırladığı eğitici müze rehberleri. *Journal of History Culture and Art Research*, 13(1), 36-66. doi: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v13i1.3315>

Educational Museum Guides Prepared by Teacher Candidates

Öğretmen Adaylarının Hazırladığı Eğitici Müze Rehberleri

Ceren Utkugün¹, Nuray Kurtdede Fidan², Ramazan Yıldırım³

Abstract

In this research, educational museum guides prepared by teacher candidates for museums in Turkey; the courses that were linked and the learning areas/units that were most linked were examined through achievements, legal process documents, evaluation forms and activities. The research is a qualitative research and was carried out using the document analysis technique. The study group of the research consisted of 43 museum guides prepared by 66 teacher candidates studying in the classroom teaching undergraduate program at a state university in the fall semester of the 2023-2024 academic year. Content analysis technique was used to analyze the data obtained. As a result of the research, it was seen that teacher candidates made associations with nine different courses in the museum guides they prepared. The courses with the most associations were life sciences and Turkish, followed by science, social studies, mathematics, visual arts, religious culture and ethics, music, human rights, citizenship and democracy courses, respectively. In the museum guides they prepared, teacher candidates included documents regarding the legal process that must be followed in order to organize tours; they included examples of a museum trip pre-survey, a museum trip evaluation post-survey, and a worksheet for a museum trip. In addition, the guides included 29 different activities, including activities focused on art and creativity, educational and instructive, entertaining and focused on developing mental skills and activities focused on observation and understanding. The majority of teacher candidates stated that the process of preparing a museum guide contributed to them. The fact that the process is fun and instructive, that it enables learning and understanding, and that it develops skills are among these contributions. Some teacher candidates encountered difficulties during the process, such as not being able to relate it to outcomes, not being able to access sufficient information about museums and having difficulties in designing activities. As a result of the research, it is recommended to conduct studies on the preparation of similar guides regarding museums and other out-of-school learning environments with prospective teachers studying in different undergraduate programs who have the potential to use museums for educational purposes, and to conduct quasi-experimental studies to test the applicability of the prepared guides.

Keywords: Museum Education, Educational Museum Guide, Out-of-School Learning Environments, Teacher Candidate.

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 0000-0002-5911-9175, E-mail: cerendemirdelen@hotmail.com

² Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 0000-0002-2056-1994, E-mail: nkurt@aku.edu.tr

³ Milli Eğitim Bakanlığı, 0000-0001-5727-5134, E-mail: rmznyldrm@gmail.com

Öz

Bu araştırmada, öğretmen adayları tarafından Türkiye'deki müzeler için hazırlanan eğitici müze rehberleri; ilişkilendirme yapılan dersler ve en fazla ilişkilendirilen öğrenme alanları/üniteler, kazanımlar, yasal sürece yönelik evraklar, değerlendirme formları ve etkinlikler üzerinden incelenmiştir. Araştırma nitel bir araştırma olup doküman analizi yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 öğretim yılı güz döneminde bir devlet üniversitesinde sınıf öğretmenliği lisans programında öğrenim görmekte olan 66 öğretmen adayı tarafından hazırlanan 43 adet müze rehberi oluşturmuştur. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının hazırladıkları müze rehberlerinde dokuz farklı ders ile ilişkilendirme yaptıkları görülmüştür. En fazla ilişkilendirme yapılan dersler, hayat bilgisi ve Türkçe dersi olurken bu dersleri sırasıyla fen bilimleri, sosyal bilgiler, matematik, görsel sanatlar, din kültürü ve ahlak bilgisi, müzik, insan hakları, yurttaşlık ve demokrasi dersleri izlemiştir. Öğretmen adayları hazırladıkları müze rehberlerinde, gezilerin düzenlenebilmesi için izlenmesi gereken yasal süreçle ilgili belgelere; müze gezisi ön anketi, müze gezisi değerlendirme son anketi ve müze gezisine yönelik çalışma yaprağı örneklerine yer vermişlerdir. Ayrıca rehberlerde sanat ve yaratıcılık odaklı, eğitici ve öğretici, eğlenceli ve zihinsel beceri geliştirme odaklı, gözlem ve anlama odaklı etkinlikler olmak üzere 29 farklı etkinlik yer almıştır. Öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu müze rehberi hazırlama sürecinin kendilerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Sürecin eğlenceli ve öğretici olması, öğrenmeyi ve anlamayı sağlaması, beceriler geliştirmesi bu katkılar arasında sayılmıştır. Bazı öğretmen adayları ise süreç içerisinde kazanım ile ilişkilendirememesi, müzeler ile ilgili yeterli bilgiye ulaşamama ve etkinlik tasarlamada güçlükler yaşama gibi zorluklarla karşılaşmışlardır. Araştırma sonucunda müzeleri eğitim amaçlı kullanma potansiyeli bulunan farklı lisans programlarında öğrenim gören öğretmen adayları ile müze ve diğer okul dışı öğrenme ortamları ile ilgili benzer rehberlerin hazırlanmasına yönelik çalışmaların ve hazırlanan rehberlerin uygulanabilirliğini test eden yarı deneysel çalışmaların yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müze Eğitimi, Eğitici Müze Rehberi, Okul Dışı Öğrenme Ortamları, Öğretmen Adayı.

Giriş

Eğitim öğretim faaliyetlerindeki güncel gelişmeler takip edildiğinde diğer alanlardaki değişim ve gelişmelerin eğitim çalışmalarını da yönlendirdiği, öğretim etkinliklerinde de değişim ve yeniliği gerekli hale getirdiği görülmektedir (Karamustafaoğlu, 2021). Çağdaş eğitim yaklaşımları, kuram ile uygulama arasındaki bağın güçlü bir şekilde kurulabilmesi için okul dışı öğrenme ortamlarının eğitim öğretim süreçlerine dahil edilmesini önemli görmektedir. Okul dışı öğrenme ortamlarında yapılan eğitim, eğitimsel amaçlarla, bir lider ya da eğitimci rehberliğinde, çoğunlukla küçük gruplar halinde kişisel gelişim için sınıf duvarlarının dışında yapılan etkinlikler olarak tanımlanmaktadır (Halligan'dan akt. Altın ve Demirtaş, 2012). Müzeler, ören yerleri, parklar, bahçeler, fabrikalar, devlet kurumları gibi birçok doğal ve beşerî çevre okul dışı öğrenme ortamları içerisinde sayılmaktadır. Okul dışı öğrenme ortamlarında yapılan öğretim etkinliği; her öğrencinin öğrenme hızına göre yapılandırılabilmekte,

öğrencileri bilgiye erişim konusunda cesaretlendirmekte ve formal öğretim sürecini desteklemektedir (Gerber, Marek & Cavallo, 2001).

Milli Eğitim Bakanlığı, okul dışı öğrenmeye verdiği önemi 2019 yılından itibaren arttırmış ve bu konuda bir rehber olması amacıyla Okul Dışı Öğrenme Ortamları Kılavuzunu (MEB, 2019) yayınlamıştır. Bu kılavuzda amaç “Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve örgün okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenler ve öğrenim gören öğrencilerin; müzeler, bilim merkezleri, sanat merkezleri, tarihi ve kültürel mekanlar, kütüphaneler, doğal sit alanları ve öğren yerleri, teknoparklar, ziyarete açık endüstriyel kuruluşlar ile üniversiteler gibi okul dışı öğrenme ortamlarını temel eğitim ve ortaöğretime ait eğitim öğretim programlarıyla ilişkilendirmesi ve bu yolla üretilecek öğretmen kılavuz kitapları sayesinde daha etkin kullanılması; bu ortamları daha yakından tanınması, ayrıca öğrencilerin eğitim öğretim programlarındaki kazanımları yaparak ve yaşayarak öğrenmelerine katkı sağlamak” olarak yer almıştır. Ayrıca kılavuzda çalışma ekibi oluşturulması, bu ekiplerce ilde bulunan okul dışı öğrenme ortamlarının belirlenmesi amacıyla alan gezilerinin yapılması, idareci veya öğretmenlere yönelik teorik ve uygulamalı hizmet içi eğitimlerin yapılması, bir kılavuz kitap veya e kitap hazırlanması ve pilot okullar belirlenerek okul dışı öğrenme uygulamasının başlatılması istenmiştir.

Okul dışı öğrenme ortamlarından birisi olan müze, Uluslararası Müzeler Konseyi (ICOM) tarafından, “insanlığın ve yaşadığı çevresinin somut ve soyut mirasını eğitim, inceleme ve eğlence amacıyla toplayan, koruyan, araştıran, aktaran ve sergileyen; toplumun ve onun gelişiminin hizmetinde olan, kamuya açık, kâr amacı gütmeyen daimî bir kurumdur (ICOM, 2010, s. 57)” şeklinde tanımlanmıştır. Müzeler, bir topluma ait kültürel değerleri yansıtmaları ve toplumda yaşanan gelişmelerin takip edilmesini sağlamaları amacıyla bir ülkenin tarihi, kültürü ve gelenekleri ile bağlantısını korumanın en etkili yolu olarak görülmektedir (Gustafson & Ijla, 2016). Coşkun’a (2023) göre müzeler, kültürlerden izler barındıran, estetik anlayışa ilişkin izlenimler sunan ve toplumların geçmişle olan bağını yansıtan sergileme mekanlarıdır. Müzeler geleneksel rollerine ek olarak kültür ve eğitim merkezleri olarak da kullanılmaktadır (Dudzinska Przesmitzki & Grenier, 2008). Müzelerin günümüzdeki amacı sadece kültürel mirasın aktarımı değil, kişilerin dokunma ve sorgulama yoluyla sosyal bilimler, sanat, fen ve matematik bilimlerine ait çeşitli kavramları öğrenmelerini sağlamaktır (Andre, Durksen & Volman, 2017).

Müzeler, geçmişi gözler önüne sererken bilgi aktaran, bugün ile karşılaştırma yapılmasını sağlayan, duylara hitap ederek algıyı canlı tutan ve estetik anlayışını geliştiren eğitim ortamlarıdır (Başoğlu, 2022). Müzelerde verilen eğitim, izleyicinin sosyal ve kültürel boyutta etkili bir öğrenme sürecine dahil olduğu, mesajların sergi ve etkinlikler yoluyla izleyiciye aktarıldığı dinamik bir süreçtir (Karadeniz, Okvuran, Artar & Çakır İlhan, 2015). Bu kapsamda müzelerde resimli konferans, dokunma oturumu, öykü anlatma, drama-rol oynama, bir sanat eseri karşısında tartışma etkinlikleri düzenlenmektedir (Kuruoğlu Maccario, 2002).

Müzeler okulların tamamlayıcı bir unsuru olarak eğitim sürecinin aktif bir şekilde gerçekleştirildiği sanatsal ve kültürel mekânlardır (Dilek, Coşkun, & Akkan, 2018). Çağdaş

eğitim anlayışında müzeler, klasik müzelerin durağan mekan anlayışından, yaparak yaşıyarak öğrenmenin etkin olduğu çağdaş müzecilik anlayışına geçerek, eğitimde öğrenme ortamları olarak öğretim programlarına da dahil edilmiştir (Şar & Sakoğlu, 2013). Müzeler, çocuklara alternatif öğrenme yolları ile tanışma ve gerçek objelerle çalışma olanağı sunar. Çocukların gözlem yapma, mantık yürütme ve yaratıcılık becerilerinin gelişimine katkıda bulunur. Müzelerde çocuklar, yaşadıkları kültürü öğrenirken farklı kültürleri de tanıma fırsatı bulurlar. Kültürel değerleri benimserken aynı zamanda onları koruma bilinci kazanırlar. Müzeler çocuklara geçmişle günümüz arasında bağ kurma fırsatı verir. Geçmişten günümüze değişim ve sürekliliği algılayarak gelecek hakkında çıkarımlarda bulunmalarını sağlar (Ünal & Pınar, 2017).

Yapılan araştırmalar müze ziyaretleri süresince çocuklara az sayıda soru soran yetişkinlerin çocuklarının daha fazla soru soran yetişkinlerin çocuklarına kıyasla daha düşük düzeyde anlayış geliştirdiklerini ve öğrenilenleri daha az hatırladıklarını göstermektedir (Benjamin, Haden & Wilkerson, 2010; Jant, Haden, Uattal & Babcock; Haden, Jant, Hoffman, Marcus, Geddes & Gaskins, 2014). Bu araştırmalar müze gezisi sırasında çocukların yakınında olan yetişkinlerin konumuna vurgu yapmaktadır. Çoğu zaman bu yetişkinlerin öğretmen olduğu dikkate alındığında müzede öğrenmeyi en üst seviyeye çıkartacak temel değişkenlerden birinin öğretmen olduğu bulgusu belirlemektedir. Bu bağlamda müzelerde gerçekleşen öğretimin etkililiği öğretmen etkililiği ile doğrudan ilişkili olarak değişiklik göstereceğinden müze eğitime yönelik öğretmenlerin mesleki gelişimi oldukça kritik bir değişken olarak öne çıkmaktadır (Öztürk Kömleksiz & Gökmenoğlu, 2020). Bu bağlamda temel eğitim basamağında görev yapan sınıf öğretmenlerinin, öğrencilerine müzelere yönelik olumlu duygular kazandırılmasında önemli etkileri bulunmaktadır (Özbilen, 2023).

Müzelerin eğitim işlevinin merkezinde, sahip olduğu araç ve gereçlerle gelecek kuşaklara tarih ve kültürlerini anlama, takdir etme, geçmiş insanların başarılarından gurur duymalarını sağlayacak potansiyeli kazandırmak bulunmaktadır. Bu bağlamda müzede öğrenme yoluyla farklı disiplinlerle zenginleştirilecek müze eğitim kaynaklarının öğrenme öğretme sürecine nasıl dahil edileceğinin planlanması gerekmektedir (Arinze, 1999). Müzelerdeki eğitim-öğretim faaliyetlerinin planlı ve programlı biçimde yapılması, etkinliklere katılanlara daha keyifli bir öğrenme deneyimi sunmanın yanında yaparak ve yaşayarak öğrenme imkânı da sağlamaktadır (Karadeniz Akdoğan, Durmaz, Kimzan, & Acer, 2019). Atacı'ya (2020) göre müzeler, temel işlevlerinden biri olan öğretme konusunda yetersiz kalmaktadır. Sadece görsel ve işitsel duylara hitap edecek şekilde sergilenen unsurlar, çocukların öğrenmelerine yeterli katkıyı sağlayamamaktadır. Bunun için bir öğrenme mekânı olan müzelerin çocukların öğrenme biçimlerine ve gelişimlerine göre yapılandırılması gerekmektedir. Bu yönde atılacak adımlar çocukların okul eğitimlerine destek olacağı gibi kendilerini ve çevrelerini bilinçli bir şekilde erken yaşlardan itibaren tanımalarına yardımcı olacaktır.

Planlı bir müze etkinliği için öğretmenlerin yararlanılacak müze ile ilgili genel ađ ya da müzeden temin edilebilecek verilerle, çalışmanın içeriği ve uygulamasına dair ayrıntıları

açıklayan bir ön hazırlık yapmaları gerekmektedir (Özmen, 2017). Bu kapsamda öğretmenler, öğrencileri ile birlikte gerçekleştirecekleri bir müze ziyaretini planlarken içerisinde müze ile ilgili açıklama, yönlendirme ve etkinliklerin yer aldığı müze rehberi niteliğinde bir dosya hazırlamalıdır. Buyurgan (2017) hazırlanacak böyle bir müze rehberinin şu unsurlardan meydana gelebileceğini belirtmiştir:

- a) Öğrencilerin ilgisini çekecek bir kapak tasarımı
- b) Müzede nasıl davranılmasına ilişkin bilgiler
- c) Müze planı
- d) Ziyaret edilecek galerinin ismi ve yeri
- e) Ön anket
- f) Müze ile ilgili bilgilendirme
- g) Çalışma kağıtları
- h) Bir sanat yapıtı ile ilgili bağlamsal sanat eleştirisi soruları
- ı) Müze rehberinde her öğrencinin kişisel beğenisini ortaya koyabileceği ve nedenini açıklayabileceği bir sayfa
- k) Son anket

Bu tür rehberlerin hazırlanması yapılacak müze ziyaretinin eğitsel değerini artıracak gibi gezinin planlı ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlayacaktır. Öğretmenler, öğrencilere ziyaret öncesi ve sonrası uygulayacağı anketler ve etkinlikler ile öğrenci kazanımlarını takip etme fırsatı bulacaklardır. Bunun için gerek öğretmenlerin gerekse öğretmen adaylarının müze rehberi hazırlama pratiklerini geliştirmeleri önemlidir. Alanyazın taramasında müzelerin eğitim amaçlı kullanımına ilişkin ilkökul öğrencileriyle (Akgül Yeşil, Bıyıklı, Karadeniz, & Okvuran Pelin, 2018; Ünlüer, 2017; Yeter & Kurtdeğede Fidan, 2018) ortaokul öğrencileriyle (Özmen, 2017; Üztemur, Dinç, & Acun, 2017; Bulut & Atilla, 2017), öğretmen adaylarıyla (Laçın Şimşek, Balkan Kıyıcı, & Atabek Yiğit, 2013; Körükçü, 2019; Erol Şahin & Yeşilbursa, 2018) ve öğretmenlerle (Akman, Özen Altınkaynak, Ertürk Kara, & Can Gül, 2015; Kara, Sak, Balçın, & Mertoğlu, 2020) yapılmış çeşitli çalışmalar olmasına rağmen müze rehberi hazırlamaya yönelik bir çalışmanın yer almadığı tespit edilmiştir. Öğretmen adayları ile yapılan bu çalışmanın örnek oluşturması ve alana bu yönde katkı sunması beklenmektedir. Bu çalışmada bir kamu üniversitesinde öğrenimlerini sürdüren öğretmen adayları tarafından Türkiye'deki müzeler için hazırlanan eğitici müze rehberleri; ilişkilendirme yapılan dersler ve en fazla ilişkilendirilen öğrenme alanları/üniteler, kazanımlar, yasal sürece yönelik evraklar, değerlendirme formları ve etkinlikler üzerinden incelenmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının sürece yönelik görüşleri alınmıştır. Araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmen adayları hazırladıkları müze rehberlerinde hangi dersler ve ünite/öğrenme-beceri alanları ile ilişkilendirme yapmışlardır?
2. Öğretmen adayları hazırladıkları müze rehberlerinde hangi kazanımlar ile ilişkilendirme yapmışlardır?
3. Öğretmen adaylarının hazırladığı müze rehberlerinde yer alan geziler için yasal süreçte alınması gereken evraklar nelerdir?
4. Öğretmen adaylarının hazırladığı müze rehberlerinde yer alan değerlendirme formları nelerdir?
5. Öğretmen adaylarının hazırladığı müze rehberlerinde yer alan etkinlikler nelerdir?
6. Öğretmen adaylarının hazırladıkları müze rehberlerine yönelik görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Bu araştırma nitel araştırma yönteminde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Doküman analizi, basılı veya elektronik belgeleri incelemek ve değerlendirmek amacıyla kullanılan bir yöntemdir (Corbin & Strauss, 2008; Ary, Jacobs & Sorensen, 2010). Merriam'a (2018) göre nitel araştırmalarda belgelerin veri olarak kullanılması gözlem veya görüşme yapmaktan farklı değildir. Belgelerin içeriğindeki veriler gözlem ve görüşme yöntemiyle elde edilen verilerle aynı şekilde kullanılabilir. Bu kapsamda öğretmen adaylarının hazırladığı müze rehberleri doküman analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu 2023-2024 öğretim yılı güz döneminde bir devlet üniversitesinde sınıf öğretmenliği lisans programında 3. sınıfta öğrenim görmekte olan 11 erkek, 55 kadın öğretmen adayı tarafından hazırlanan 43 adet müze rehberinden oluşmaktadır. Müze rehberlerinin içeriğine dair bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğretmen adaylarının hazırladığı müze rehberlerinin içeriği

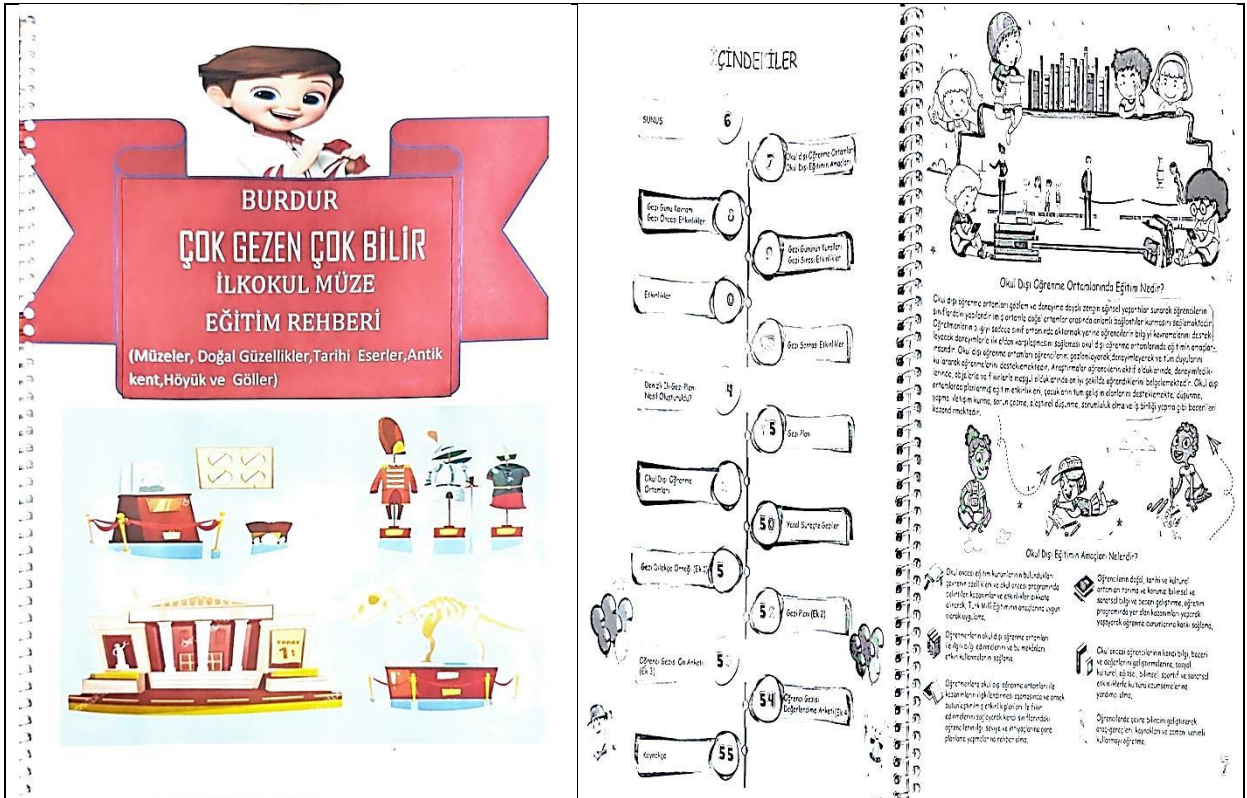
	f
Müze rehberlerinin içeriği	43
Kapak	
Atatürk fotoğrafı-İstiklal Marşı-Gençliğe Hitabe	
İçindekiler	
Kazanım-Müze eşleştirmeleri	
Müze gezilerine yönelik bilgiler	
Müzeler-Bilgi/adres/çalışma gün ve saatleri/telefon	
Yasal süreç evrakları Gezi dilekçe örneği -Gezi planı	
Gezi ön-son değerlendirme formları	
Etkinlikler	
Kaynakça	

	Afyonkarahisar	3
	Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Burdur, Gaziantep, Kocaeli,	2
Müze rehberi	Mersin, Samsun, Trabzon	
hazırlanan şehirler	Amasya, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, 1	
	Edirne, Eskişehir, Isparta, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri,	
	Konya, Kütahya, Mardin, Muğla, Osmaniye, Şanlıurfa,	
	Tekirdağ, Yozgat	

Tablo 1’de görüldüğü üzere öğretmen adaylarının hazırladıkları müze rehberlerinin içerikleri; kapak, Atatürk fotoğrafı, İstiklal Marşı, Gençliğe Hitabe, içindekiler, kazanım-müze eşleştirmeleri, müze gezilerine yönelik bilgiler, müze bilgileri, yasal süreç evrakları, gezi değerlendirme formları, etkinlikler ve kaynakça bölümlerinden oluştuğu görülmektedir.

Öğretmen adayları hazırladıkları müze rehberlerinin şehir seçiminde serbest bırakılmış, tanıdıkları şehirlere yönelik müze rehberleri oluşturmaları sağlanmıştır. Bu doğrultuda 31 farklı şehre yönelik olmak üzere toplam 43 müze rehberi hazırlanmıştır. Öğretmen adaylarının hazırladıkları müze rehberlerinin içeriklerine ilişkin görseller Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Müze rehberlerinin içeriklerine yönelik örnekler

KENDİ ESERİMİZİ YARATALIM

Antik Kentler, Müzeler, Sanat Merkezleri gezdirilip gördükleri eserleri kilden yapmaları istenir.

Öğrencilerin getirmesi gereken materyaller:
Hızır Kil Hamuru

ÇAMUR MUSUN HEYKELTİRİŞ Mİ?

Çocuklardan biri çamur diğeri heykeltıraş olur çamur olan kendini rahat bırakır heykeltıraş etrafındaki heykelleri inceleyip çamur arkasına şekil verir. Sonrasında çamur ve heykeltıraş yer değişir.

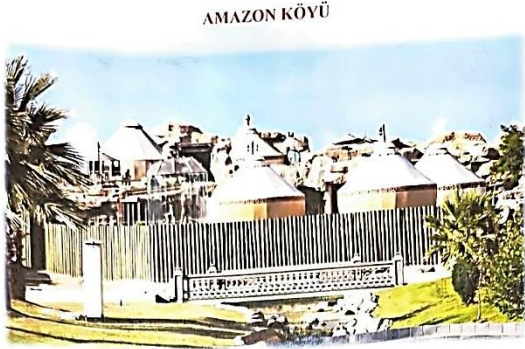
HADİ HEYKEL OLALIM

Müzelerdeki karakterleri inceleyen herkesin kendine bir karakter seçmesi istenir. Sınıf gruplara bölünür gruplar seçtikleri karakterlere ilişkin öykülerini oluşturlar. Sonra müze bahçesinde karakterlerin canlandırmasını yaparlar. Öyküler okunarak karakterler hakkında değerlendirmeler yaparlar.

Gezi Sonrası Etkinlikler

- Gezi sonrasında gezi ile ilgili edimlerin sınıf veya okul ortamına taşınması "Okul Dışı Öğrenme Ortamlarında Eğitim" etkinliğinin önemli halkalarından biridir.
- Gezinin etkileri bir süre devam ettirilmeli, öğrencilerin anlam ve bağlantı kurma aşamasında öğretmen rehber olmalıdır.
- Sınıf içinde metin yazma, resimleme, sunu hazırlama, drama etkinlikleri düzenleyebilirsiniz.
- Gezi fotoğrafları, gezi sonrası yapılan sanat etkinlikleri ve öğrencilerin gezi deneyim notlarının yer aldığı pano öğrencilerle birlikte hazırlanabilir.
- Gezilerden alınan materyaller ve bu etkinliklerle okul sergileri düzenleyebilirsiniz.
- Öğretmen, gezi sonrası öğrencilerin ek deneyimler yaşamaları için konuyla ilgili farklı etkinlikler ve yeni mekân gezisi planlayabilir.
- Ailelere gezi fotoğrafları, gezi notları ve öğrenci kazanımlarını pekiştirmek amaçlı öneri notları gönderilebilir.
- Geziye katılan öğrenciler katılmayan diğer sınıflara gezi hakkında bilgi paylaşımında bulunabilir.

Üniversite ve belediye işbirliği ile yapılan ve 2.5 dönüm üzerine kurulu Amazon Köyü, Amisos Tepesi'nin karşısında yer alıyor.

Terme ilçesi, Göl yazı Beldesi'nde yaşadığına inanılan efsanevi amazon Kadınlarının günlük yaşamlarından kesitler sunmayı amaçlayan köyde 20'nin üzerinde temsili balmumu Amazon heykeli, kabartmalar ve günlük hayatta kullandıkları düşünülen eşyaların kopyaları sergileniyor.

Tel: (+90-362) 234 54 54 (0530 157 26 09)

Adres: Batı Park, İlk Adım / SAMSUN

Ziyarete açık saatleri: 08.30-17.00

Ziyarete açık günler: Müze 7 gün hizmet vermektedir. Pazartesi Günleri 12.00-17.00 saatleri arasında ziyarete açıktır. Giriş ücreti öğrenci için 1TL, yetişkinler için 2 TL'dir.

OYUNUN ADI ŞAPKALI ZAMAN YOLCUSU

SINIF DÜZEYİ: 3,4

YER / MEXAN : Arkeoloji Müzesi/ Doğa Tarihi Müzesi veya bahçesi

GEREKLİ ARAÇ GEREÇLER: Oyun hamurları ,renkli kartonlar, üzerine geçmiş zaman ve şimdiki zaman yazan renkli şapkalar

Öğrencilerden müzedeki eserleri dikkatlice incelemeleri istenir. İnceleme bittikten sonra öğretmen tüm öğrencileri toplayarak iki gruba ayırır.

1. gruptan müzede yer alan eşyaların hangi alanlarda kullanıldığını anlatan bir oyun sergilemeleri istenir. Oyun hamurları ve geçmiş zaman şapkaları dağıtılır. 15 er dakika düşünme süresi verilir.

2. gruptan ise günümüzde kullanılan eşyaların gelecekte hangi şekil ve içerikte kullanılabileceğini hayal edip canlandırmaları istenir. Oyun hamurları ve gelecek zaman şapkaları dağıtılır. 15 er dakika düşünme süresi verilir.

Gruplar sırasıyla oyunlarını sergiler. 1. grup oyununu sergiledikten sonra 2. gruptan arkadaşlarını değerlendirmeleri istenir. Eksik veya yanlış olan yönleri varsa düzeltilir. Aynı 2. grup için de tekrarlanır.

2. SINIF HAYAT BİLGİSİ GEZİ PLANI		
UNİTE	HAYAT BİLGİSİ DERSİ KAZANIMLARI	OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI
Güvenli Hayat	Ulaşım türlerini ve araçlarını tanımlar. Acil durumlarda yardım alabileceği kurumları ve kişileri bilir. Oyun alanlarındaki araçları güvenli bir şekilde kullanır.	Trafik Parkı Çocuk Eğitim Merkezi, Genelci Tren İstasyonu İtfaye Dairesi Başkanlığı, 112 Acil Çağrı Merkezi Bozdagi Kayak Merkezi
Ultramizir Hayat	Türk bayrağının ve İstiklal Marşının vatani ve millîti için önemi fark eder. Atatürk'ün çocukluğunu araştırır. Yakın çevresindeki kültürel miras öğelerini araştırır. Yakın çevresinde yapılan üretim faaliyetlerini gözlemleyebilir.	Atatürk Evi ve Etnografya Müzesi, Denizli Lisesi Cumhuriyet Eğitim Müzesi Denizli Büyükşehir Belediyesi Konservatuvarı, Hanıf-Ahmet Paralı Yaresel El Sanatları ve Tekstil Müzesi Belşom El Sanatları Merkezi, Pamukkale Seramik Atölyesi, Kaleici Çarşısı
Doğada Hayat	Biriki yetiştirilmenin ve hayvan beslenmesinin önemi fark eder. Doğal olayları tanımlar. Doğal afetlere örnekler verir.	Sokak Hayvanları Barınma ve Rehabilitasyon Merkezi ve Doğal Yaşam Parkı, Honaz Dağı Milli Parkı Meteoroloji 11 Müdürlüğü İtfaye Dairesi Başkanlığı, Kızılay

3. SINIF HAYAT BİLGİSİ GEZİ PLANI		
UNİTE	HAYAT BİLGİSİ DERSİ KAZANIMLARI	OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI
Okulumuzda Hayat	İlgi duyduğu meslekleri ve özelliklerini araştırır.	Kaleici Çarşısı, Trafik Parkı Çocuk Eğitim Merkezi, Geleneksel Türk Spor Oyunları Sahası, Belşom El Sanatları Merkezi, Pamukkale Seramik Atölyesi, İtfaye Dairesi Başkanlığı
Emviziir Hayat	Estetik ve ihtiyaçlarını karşılamak için kendisinin ve ailesinin bütçesini korumaya özen gösterir.	Kaleici Çarşısı
Sağlıklı Hayat	Yiyecek ve içecekler satın alınırken bilinçli tüketici davranışları gösterir. Sağlığını korumak için mevsimlere özgü yiyeceklerle beslenir.	Kaleici Çarşısı
Güvenli Hayat	Trafik işaretlerini ve işaret levhalarını tanıtır. Trafikte kurallara uymanın gerekliliğine örnekler verir. Yakın çevresinde meydana gelebilecek kazaları önlemek için alınması gereken tedbirleri açıklar.	Trafik Parkı Çocuk Eğitim Merkezi
Ultramizir Hayat	Yakın çevresinde bulunan yönetim birimlerini ve yöneticilerini tanıtır. Ulkəmizin yönetim şeklini açıklar.	Denizli Büyükşehir Belediyesi Binası
Doğada Hayat	Yakın çevresinde yer alan tarıftı, doğal ve turistik yerlerini özelliklerini tanıtır. Atatürk'ün kişilik özelliklerini araştırır. İnsan yaşamı açısından biriki ve hayvanların önemi kavrar. Doğadan yararlanarak yönlere bulur.	Belediye Binası, Basbağı Yaylası, Çamlık Parkı, İncilipinar Vahı Recep Yazıcıoğlu Kültür Parkı, Ornaz Vadisi, Bayrak Tepe Mesireliğı, Gaz Mesireliğı, Honaz Dağı Milli Parkı, Karaoçlan Yaylası, İsrail Deresi, Yerdan Çayı, Güney Şelalesi, Leadiya Antik Kenti, Hierapolis Antik Kenti, Trnopolis Antik Kenti, Karahayit Kırmızı Su Kaynağı Atatürk Evi ve Etnografya Müzesi Sokak Hayvanları Barınma ve Rehabilitasyon Merkezi ve Doğal Yaşam Parkı, Honaz Dağı Milli Parkı Honaz Dağı Milli Parkı

YASAL SÜREÇTE GEZİLER

Milli Eğitim Bakanlığı, İktisadî ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğı ile okul gezilerinde izlenecek süreç açıklanmıştır.
Madde 21
Öğrencilerin seviyelerine göre bilgi, görgü ve yeteneklerini geliştirmek; yaparak yaşayarak öğrenmelerine imkân vermek ve derslerin uygulanma ortamında yapılımasını sağlamak; onlara çevrelerini, toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik değerlerini tanıtmak, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından izlemek amacıyla yakın çevre ve yurt içi geziler ile diğer ülke ve toplumları tanıtmak üzere yurt dışı geziler düzenlenebilir. Öğretim programının gerektirdiğı ve öğretmen tarafından okul dışında yapılması uygun görülen araştırma, inceleme, izleme, tanınma ve uygulama amacıyla yapılan okul dışı etkinlik ve ziyaretler ilgili ders kapsamında, diğer geziler sosyal etkinlikler kapsamında yapılır. Ancak, ilköğretim 1-3 üncü sınıf öğrencileri; tatilme mesafesine bakılmaksızın il sınırları içindeki gezilerle sınırlı olarak okul dışı gezilere katılabilirler.

Gezilerde aşağıdaki hususlara uyulur:

- 1. Gezi yapılacak yerler belirlenirken, yakın çevre gezilerine öncelik verilir. Gezilerin, amacına uygun olarak gündüz yapılmasına özen gösterilir.
- 2. Sınıf/şube rehber öğretmenleri, ders öğretmenleri veya danışman öğretmenlerce, herhangi bir ders veya sosyal etkinlik kapsamında yapılacak etkinliklerle ilgili Gezi Planları en az 7 gün önce okul müdürlüğüne verilir. Gezi planı ile birlikte geziye katılacak yönetici, öğretmen, öğrenci ve varsa velilerin isimleri, adresleri, ulaşılabilecek yakınlarının telefon numaralarının yer aldığı bir liste hazırlanarak bir nüshası okul yönetimine verilir.
- 3. Öğretim programları gereğı yapılacak geziler için ders yılı başında, yıllık planda yer almayıp derslerin işlenişi sırasında fırsat eğitiminden yararlanmak amacıyla yapılacak geziler için gezi öncesinde; sosyal etkinlikler kapsamında yapılacak bilimsel, kültürel, turizm, spor ve ziyaret amaçlı geziler için, onay alınmadan önce velilerin öğrencilere ait yazılı izin belgesi alınır.
- 4. Gezilerde, 40 öğrenciye kadar bir yönetici ve en fazla iki sorumlu öğretmen görevlendirilir. İmkânlar ölçüsünde sosyal etkinlikler kuruluca uygun bulunan velilerin de geziye katılımı sağlanır. Ekonomik durumları yetersiz öğrencilerin gezi giderleri, okul-öle birliklerince karşılanabilir.
- 5. Öğretim programları kapsamında yapılacak gezilerin o ders saati içinde yapılmasına özen gösterilir. Ancak gezinin bu süreyi aşabileceği durumlarda okul yönetiminin bilgisi dâhilinde ders öğretmenlerince gerekli önlemler alınır.
- 6. Sosyal etkinlikler kapsamında yapılacak geziler, dersleri aksatmayacak şekilde, hafta sonu tatilleri veya bayram tatili günlerinde düzenlenir. Ancak gezi düzenlenen yerin uzaklığı sebebiyle daha uzun zaman gerektiren gezilerden dolayı yapılmayan dersler telafi edilir.
- 7. Okul müdürü, gezilerle ilgili belgeleri inceler ve yetkisinde olanları onaylar. Yetkisi dışındaki gezilerle ilgili yazılı da en kısa sürede onay olmaksızın il/ilçe milli eğitim müdürlüğüne gönderir.
- 8. Büyükşehir belediye sınırları dâhil olmak üzere, il/ilçe belediye sınırları içinde yapılan ders programları kapsamındaki yıllık ders planında yer alan bilimsel inceleme, araştırma, gözlem ve uygulama gezileriyle ilgili onay okul müdürünce verilir.
- 9. Okulun bulunduğu il/ilçe sınırları içinde sosyal etkinlik kapsamında yapılacak gezilerle ilgili onay, okul müdürlüğünün onerisi üzerine il/ilçe milli eğitim müdürünce; il sınırları dışına yapılacak gezilerle ilgili onay ise il/ilçe milli eğitim müdürlüğünün onerisi üzerine mülki amirce verilir.
- 10. Yurt dışında yapılacak bilim, sanat, tiyatro, spor, müzik, halk oyunları, beceri yarışma, sosyal etkinlik ve bunların hazırlık çalışmaları ile gezilere katılacak resmî/özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarının yönetici, öğretmen ve öğrencilerinin görevli-iziml-sayımalarına ilişkin onay, il milli eğitim müdürlerinin onerisi üzerine valiliklerce verilir.
- 11. İçi ve dışı gezilerde öğrencilerin kaza sigorta poliçeleri, geziye gidilecek araçların seçilmesi ve diğer konularda, Okul Gezileri Çerçeve Sözleşmesinde belirtilen hükümlere uyulur.
- 12. Öğretim programı ve sosyal etkinlik kapsamında yapılacak gezilerde gerektiğinde kamu araçlarından yararlanılabilir.
- 13. Gezi ile ilgili sözleşme şartlarının yerine getirilip getirilmediğı, geziye katılanların hazır olup olmadıkları ve benzeri hususların yer aldığı başlangıç, tutanak ile gezinin bitiminde gezinin amacına uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine ilişkin tutanak düzenlenir.

VELİ İZİN BELGESİ

Velisi bulunduğum sınıfı nolu isimli öğrencinin ... / ... / 20... tarihinde/ ... / ... / 20... - ... / ... / 20... tarihleri arasında planlanan çalışmasına/gezisine/toplum hizmetine katılmasında herhangi bir sakınca görmediğimi bildiririm. ... / ... / 20...

(İmza)

Velî
Adı Soyadı

Adres :

Tel :

e-Posta:

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veri toplama süreci ... Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğı Kurulu'ndan izin alındıktan sonra başlamıştır. Öğretmen adaylarının hazırladığı müze rehberlerinden oluşan araştırma verileri 20.11.2023-24.11.2023 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırma verileri,

doküman analizi yöntemi kullanılarak oluşturulmuştur. Bowen'e (2009) göre doküman analizi hem bir araştırma deseni hem de veri toplama aracıdır. Araştırılan konuya ait dokümanlar birer veri kaynağı olmakla beraber aynı zamanda verilerin yorumlanması konusunda araştırmacılara rehber olmaktadır. Bu çalışmada Karasar'ın (2016) ifade ettiği doküman analizi aşamaları kullanılmıştır. Doküman analizinin aşamaları; kaynakları bulma, okuma, not alma ve değerlendirme şeklinde sıralanmaktadır. Şekil 1'de doküman analizi aşamalarına göre araştırma verilerinin toplanması ve analizinde izlenen süreç açıklanmıştır.

Şekil 1. Araştırma verilerinin toplanması ve analiz süreci

Araştırmada doküman incelemesi sonucunda elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bu verileri okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım & Şimşek, 2018). Bu bağlamda süreç verilerin kodlanması ve kategorilerin oluşturulmasını kapsamaktadır (Merriam, 2018). Araştırmada veriler kodlanmış, temalar ve alt temalar altında düzenlenmiş ve tanımlanmıştır. Veriler sistematik ve anlaşılır bir biçimde tablolar ve müze rehberi içeriklerinden yapılan doğrudan alıntılarla sunulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirliği arttırabilmek üzere bazı stratejiler bulunmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Geçerlik ve güvenilirlik, araştırmanın kavramsal çerçevesinin oluşturulması, verilerin toplanması, analiz edilmesi, yorumlanması ve bulguların sunulması basamaklarıyla ilgilidir (Merriam, 2018). Bu çalışmada geçerlik ve güvenilirliği sağlamak üzere inandırıcılık (iç geçerlik), transfer edilebilirlik (dış geçerlik) için gerçekleştirilen işlemlere detaylı olarak yer verilmiştir.

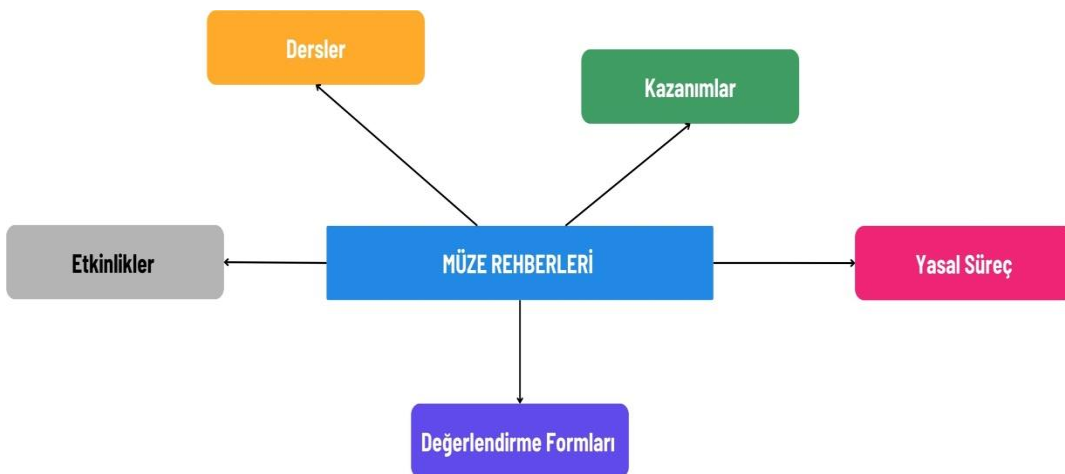
İnandırıcılık: Nitel araştırmalarda araştırma süreci ve açık, tutarlı ve başka araştırmacılar tarafından teyit edilebilir olmasıdır. Araştırmalarda inandırıcılığı sağlamak üzere; araştırma

sürecinin tutarlı olması, verilerin nesnel bir yaklaşımla toplanması, veri analizine yönelik kanıtlar sunulması, veri analizinde uzman görüşü alınması, ulaşılan bulguların gerçekliği ve benzer ortamlarda geçerliğine yönelik kanıtlar sunulması gerekmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2016). Bu araştırmada inandırıcılığı sağlamak üzere veri analiz sonucunda belirlenen tema, alt tema ve kodlar uzman görüşüne sunulmuştur. Yıldırım ve Şimşek'e (2016) göre araştırma sürecine ilişkin uzman incelemesi geri bildirim; araştırmanın niteliğinin artmasına katkıda bulunabilir. Araştırmacılar ve alan uzmanının kodlamaları karşılaştırılmış, Miles ve Huberman'ın (1994) $[(\text{Görüş birliği} / (\text{Görüş birliği} + \text{Görüş ayrılığı})) \times 100]$ uyum yüzdesi formülü kullanılarak .93 olarak hesaplanmıştır. Miles ve Huberman'a (1994) göre güvenilirlik hesaplarının .70'in üzerinde olması araştırmanın güvenilir kabul edilebileceğini göstermektedir. Alan uzmanı ve araştırmacılar arasında veri analizine yönelik görüş ayrılığı bulunan bölümler tekrar değerlendirilerek görüş birliğine varılmış ve veri analizi sonlandırılmıştır.

Transfer edilebilirlik: Nitel araştırmalarda transfer edilebilirliği sağlamak üzere; araştırma sürecini zengin bir biçimde tanımlamak, örneklem seçiminde azami çeşitlilik sağlanması, etik kurallara özen gösterilmesi, bulguların katılımcı görüşlerinden yapılan doğrudan alıntılarla desteklenmesi ve kanıtlanması gerekmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2016; Merriam, 2018). Araştırma güvenilirliğini sağlamak için araştırmacıların verileri detaylı bir şekilde kaydetmesi, bulguların sunumunda doğrudan alıntılara yer vermesi ve bu alıntılar üzerinde kendince ekleme ve çıkarmalarda bulunmaması gerekmektedir (Büyüköztürk vd., 2017). Firestone'a (1987) göre nitel araştırmalar ulaşılan sonucun makul ve mantıklı olduğuna okuyucuyu ikna edebilecek detayda betimlemeler sunmalıdır (akt. Merriam, 2018). Bu araştırmada veri toplama ve analiz süreci ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Ayrıca müze rehberlerinin farklı şehirlere göre hazırlanarak veri setinde çeşitlilik oluşturulmasına özen gösterilmiş, bulgular bölümü müze rehberlerinden örnekler ve müze rehberi hazırlık sürecine yönelik öğretmen adayı görüşlerinden yapılan doğrudan alıntılarla ayrıntılı betimleme yapılmıştır.

Bulgular

Öğretmen adaylarının Türkiye'deki müzeler için hazırladığı eğitici müze rehberleri; ilişkilendirme yapılan dersler ve en fazla ilişkilendirilen öğrenme alanı/ünite, kazanımlar, yasal sürece yönelik evraklar, değerlendirme formları ve etkinlikler üzerinden değerlendirilmiştir. Şekil 2'de müze rehberlerinde yer alan içerikler gösterilmektedir.

Şekil 2. Müze rehberlerinde yer alan içerikler

Öğretmen adaylarının hazırladığı müze rehberlerinde ilişkilendirme yapılan dersler ve en fazla ilişkilendirme yapılan ünite/öğrenme-beceri alanı Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Müze rehberlerinde ilişkilendirme yapılan dersler ve en fazla ilişkilendirilen ünite/öğrenme-beceri alanı

	f	
İlişkilendirme yapılan dersler ve en fazla ilişkilendirilen ünite/ öğrenme-beceri alanı	Hayat Bilgisi/Ülkemizde Hayat	118
	Türkçe / Dinleme/İzleme	115
	Fen Bilimleri/Canlılar Dünyasına Yolculuk	55
	Sosyal Bilgiler/Kültür ve Miras	29
	Matematik/Geometri	11
	Görsel Sanatlar/Kültürel Miras	14
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi/Din ve Temizlik	4
	Müzik/ Müzik Kültürü	1
	İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi/Birlikte Yaşama	1

Tablo 2’ de görüldüğü üzere öğretmen adayları müze rehberlerinde ders ve öğrenme-beceri alanı/ünite ilişkilendirmelerinde; Hayat Bilgisi dersi Ülkemizde Hayat ünitesi ve Türkçe dersi Dinleme/İzleme beceri alanını fazla sayıda kullanmışlardır. Ayrıca müze rehberlerinde; Fen Bilimleri dersi Canlılar Dünyasına Yolculuk ünitesi, Sosyal Bilgiler dersi Kültür ve Miras öğrenme alanı, Matematik dersi Geometri öğrenme alanı, Görsel Sanatlar dersi Kültürel Miras öğrenme alanı, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi Din ve Temizlik ünitesi, Müzik dersi Müzik Kültürü öğrenme alanı ve İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersi Birlikte Yaşama ünitesi ile ilişkilendirmeler bulunmaktadır. Müze rehberlerinde yer alan ilişkilendirme yapılan ders ve ünite/öğrenme-beceri alanlarına yönelik örnekler Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 3. Müze rehberlerinde ilişkilendirme yapılan dersler ve en fazla ilişkilendirilen ünite/öğrenme-beceri alanına yönelik örnekler

2.SINIF HAYAT BİLGİSİ DERSİ GEZİ PLANI		
ÜNİTELER	HAYAT BİLGİSİ DERSİ KAZANIMLARI	OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI
OKULUMUDA HAYAT	HB.2.1.3. Ders araç ve gereçlerini günlük ders programına göre hazırlar.	Zaman Müzesi
EVİMİZDE HAYAT	HB.2.2.8. Gün içerisinde planlağı işleri uygular.	Konya Etnografya Müzesi Konya Panorama Müzesi
SAĞLIKLI HAYAT	HB.2.3.1. Sağlıklı büyüme ve gelişme ile kişisel bakım, spor, uyku ve beslenme arasındaki ilişkiyi fark eder. HB.2.3.7. Mevsime uygun meyve ve sebze tüketiminin insan sağlığına etkilerini fark eder.	Bilim Merkezi
GÜVENLİ HAYAT	HB.2.4.1.Ulaşım türlerini ve araçlarını tanımlar. HB.2.4.2. Ulaşım araçlarıyla yolculuk yaparken güvenlik kurallarına uyar. HB.2.4.5. Teknolojik araç ve gereçlerin güvenli bir şekilde kullanımında duyarlı olur. HB.2.4.6. Oyun alanlarındaki araçları güvenli bir şekilde kullanır.	Konya Panorama Müzesi Konya Etnografya Müzesi 80 Binde Devri Alem Parkı
ÖLKEMİZDE HAYAT	HB.2.5.2.Türk bayrağının ve İstiklal Marşı'nın vatani ve milli için önemini fark eder. HB.2.5.3. Atatürk'ün çocukluğunu araştırır. HB.2.5.4.Millî gün ve bayramların önemini kavrar. HB.2.5.5.Dini gün ve bayramların önemini kavrar. HB.2.5.6. Yakın çevresindeki kültürel miras öğelerini araştırır. HB.2.5.7.Ölkemizde yaşayan farklı kültürlerdeki insanların yaşam şekillerine ve alışkanlıklarına saygı duyar. HB.2.5.8. Yakın çevresinde yapılan üretim faaliyetlerini gözlemler.	Atatürk Evi A.R.I.K. Şehir Müzesi ve Kütüphanesi Tropikal Kelebek Bahçesi İstiklal Harbi Şehitleri Abidesi Konya Etnografya Müzesi Mevlana Müzesi Çatılıtyük Konya'nın Panorama Müzesi Kyoto Japon Parkı Karatay Mesiresi-Çini Eserler Müzesi
DOĞADA HAYAT	HB.2.6.1. Biki ve hayvanların yaşamaları için gerekli olan şartları karşılaştırır. HB.2.6.2.Biki yetiştirilmesini ve hayvan beslemenin önemini fark eder. HB.2.6.3. Yakın çevresindeki doğal unsurların insan yaşamına etkisine örnekler verir. HB.2.6.5.Doğa olaylarını tanıır. HB.2.6.9. Dünya'nın şekli ve hareketlerinin insan yaşamına etkilerini araştırır.	Tropikal Kelebek Bahçesi Bilim Merkezi

3.SINIF TÜRKÇE GEZİ PLANI		
BECERİ ALANLARI	KAZANIMLAR	OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMI
DİNLEME İZLEME	T.3.1.2.Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur. T.3.1.3. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatır. T.3.1.4.Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder. T.3.1.9.Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır. T.3.1.10.Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini ifade eder. T.3.1.11.Sözlü yönergeleri uygular. T.3.1.12.Dinleme stratejilerini uygular	Bilim Merkezi Tropikal Kelebek Bahçesi 80 Binde Devri Alem Parkı Konya Mevlana Müzesi Konya Etnografya Müzesi Konya Arkeoloji Müzesi A.R.I.K Kütüphanesi ve Müzesi Zaman Müzesi Karatay Medresesi-Çini Eserler Müzesi
KONUŞMA	T.3.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.	Bilim Merkezi 80 Binde Devri Alem Parkı Karatay Medresesi-Çini Eserler Müzesi
OKUMA	T.3.3.3. Vurgu, tonlama ve telaffuz dikkat ederek okur. T.3.3.24. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar T.3.3.26. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.	Bilim Merkezi Tropikal Kelebek Bahçesi 80 Binde Devri Alem Parkı Konya Mevlana Müzesi Konya Etnografya Müzesi Konya Arkeoloji Müzesi A.R.I.K Kütüphanesi ve Müzesi Zaman Müzesi Karatay Medresesi-Çini Eserler Müzesi
YAZMA	T.3.4.6. Formları yönergelerine uygun doldurur. T.3.4.10. Görsellerdeki olayları ilişkilendirerek yazı yazar.	A.R.I.K Kütüphanesi ve Müzesi Karatay Medresesi-Çini Eserler Müzesi Konya Mevlana Müzesi

3. SINIF FEN BİLİMLERİ DERSİ GEZİ PLANI		
ÜNİTE	FEN BİLİMLERİ DERSİ KAZANIMLARI	OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI
F.3.1. Gezegenimizi Tanıyalım / Dünya ve Evren	F.3.1.1. Dünya'nın Şekli F.3.1.2. Dünya'nın Yapısı F.3.1.2.1. Dünya'nın yüzeyinde karaların ve sulanın yer aldığını kavrar. F.3.1.2.2. Dünya'da etrafımızı saran bir hava katmanının bulunduğunu açıklar. F.3.1.2.3. Dünya yüzeyindeki kara ve sulanın kapladığı alanları model üzerinde karşılaştırır.	Burdur Doğa Tarihi Müzesi Burdur Arkeoloji Müzesi
F.3.6. Canlılar Dünyasına Yolculuk / Canlılar ve Yaşam	F.3.6.1. Çevremizdeki Varlıkları Tanıyalım F.3.6.1.1. Çevresindeki örnekleri kullanarak varlıkları canlı ve cansız olarak sınıflandırır. F.3.6.2.1. Yaşadığı çevreyi tanıır. F.3.6.2.2. Yaşadığı çevrenin temizliğinde aktif görev alır. F.3.6.2.3. Doğal ve yapay çevre arasındaki farkları açıklar F.3.6.2.5. Doğal çevrenin canlılar için önemini farkına varır. Millî parklar ve doğal anıtlara değinilir. F.3.6.2.6. Doğal çevreyi korumak için araştırma yaparak çözümler önerir.	Burdur Doğa Tarihi Müzesi Burdur Arkeoloji Müzesi Burdur Gölü Saldı Gölü Tabiat Parkı

4. SINIF SOSYAL BİLGİLER GEZİ PLANI		
ÜNİTE	SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAZANIMLARI	OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI
Bireysel ve Toplum	Bireysel ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerini tanıır.	Betsam El Sanatları Merkezi, Denizli Büyükşehir Belediyesi Konservatuvarı, Trafik Parkı, Pamukkale Seramik Atölyesi
Kültür ve Miras	Ailesi ve çevresindeki millî kültürü yansıtan öğeleri araştırarak örnekler verir. Geleneksel çocuk oyunlarını değişim ve süreklilik açısından günümüzdeki oyunlarla karşılaştırır. Millî Mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Millî Mücadele'nin önemini kavrar.	Atatürk Evi ve Etnografya Müzesi, Bolcu Kanajı/Bez Bebek Müzesi, Denizli Lisesi Cumhuriyet Eğitim Müzesi, Hierapolis Arkeoloji Müzesi, Hatife Ahmet Paralı Yaresel El Sanatları ve Tekstil Müzesi, Bekir Caner Özel Kütüphane ve Malet Müzesi, Şehit Üst Teğmen Ahmet Şevki Evin Açık Hava Müzesi Geleneksel Türk Spor Oyunları Sahası
İnsanlar, Yerler ve Çevreler	Yaşadığı çevredeki doğal ve beşerî unsurları ayırt eder. Çevresinde meydana gelen hava olaylarını gözlemleyerek bulgularını resimli grafiklere aktarır.	Atatürk Evi ve Etnografya Müzesi, Denizli Lisesi Cumhuriyet Eğitim Müzesi Leodikya Antik Kenti, Hierapolis Antik Kenti, Tripolis Antik Kenti, Ağlayan Kaya, Karahayıt Kırmızı Su Kaynağı Pamukkale Travertenleri, Güney Şelalesi, Ağlayan Kaya Meteoroloji II Müdürlüğü
Bilim, Teknoloji ve Toplum	Teknolojik ürünlerin geçmişteki ve bugünkü kullanımını karşılaştırır.	Denizli Kanajı, Atatürk Evi ve Etnografya Müzesi, Denizli Lisesi Cumhuriyet Eğitim Müzesi
Üretim, Dağıtım ve Tüketim	Kendine ait örnek bir bütçe oluşturur.	Kolejçi Çarşısı
Ehlin Vatandaşlık	Ülkesinin bağımsızlığı ile bireysel özgürlüğü arasındaki ilişkiyi açıklar.	Atatürk Evi ve Etnografya Müzesi

Öğretmen adaylarının hazırladığı müze rehberlerinde en fazla ilişkilendirme yaptıkları ders ve kazanımlar Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Müze rehberlerinde en fazla ilişkilendirme yapılan ders ve kazanımlar

Ders	Kazanım	f
Hayat Bilgisi	HB.2.5.6. Yakın çevresindeki kültürel miras öğelerini araştırır.	86
	HB.3.5.3. Yakın çevresinde yer alan tarihi, doğal ve turistik yerlerin özelliklerini tanır.	82
	HB.1.5.2. Yakın çevresindeki tarihi, doğal ve turistik yerleri fark eder.	80
	HB.1.5.5. Atatürk'ün hayatını bilir.	50
	HB.3.5.9. Yaptığı çalışmalarla ülkemize katkıda bulunmuş kişileri araştırır.	50
	HB.3.5.8. Atatürk'ün kişilik özelliklerini araştırır.	46
	HB.1.6.1. Yakın çevresinde bulunan hayvanları gözlemler.	42
Türkçe	HB.2.5.3. Atatürk'ün çocukluğunu araştırır.	42
	T.1.1.1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder.	10
	T.3.3.11. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.	8
	T.1.1.2. Duyduğu sesleri taklit eder.	6
Fen Bilimleri	T.1.4.1. Boyama ve çizgi çalışmaları yapar.	6
	F.3.6.2.5. Doğal çevrenin canlılar için öneminin farkına varır.	30
	F.3.6.1.1. Çevresindeki örnekleri kullanarak varlıkları canlı ve cansız olarak sınıflandırır.	28
	F.4.1.1.3. Fosillerin oluşumunu açıklar.	20
	F.4.1.1.1. Yer kabuğunun kara tabakasının kayaçlardan oluştuğunu belirtir.	12
Sosyal Bilgiler	F.4.5.1.1. Geçmişte ve günümüzde kullanılan aydınlatma araçlarını karşılaştırır.	8
	SB.4.2.2. Ailesi ve çevresindeki milli kültürü yansıtan öğeleri araştırarak örnekler verir.	60
	SB.4.2.4. Millî Mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Milli Mücadele'nin önemini kavrar.	58
	SB.4.3.3. Yaşadığı çevredeki doğal ve beşeri unsurları ayırt eder.	38
	SB.4.6.4. Ülkesinin bağımsızlığı ile bireysel özgürlüğü arasındaki ilişkiyi açıklar.	24
Matematik	SB.4.7.3. Farklı kültürlere ait kültürel unsurlarla ülkemizin sahip olduğu kültürel unsurları karşılaştırır.	12
	M.3.2.1.4. Şekillerin kenar sayılarına göre isimlendirildiklerini fark eder.	2
Görsel Sanatlar	M.2.2.1.2. Şekil modelleri kullanarak yapılar oluşturur, oluşturduğu yapıları çizer.	2
	G.1.2.2. Müze, sanat galerisi, sanatçı atölyesi, ören yeri vb. ile ilgili izlenimlerini söyler.	8
	G.3.2.2. Kendi (milli) kültürüne ve diğer kültürlere ait sanat eserlerini karşılaştırır.	6
	G.2.2.4. Müze, sanat galerisi, sanatçı atölyesi, ören yeri vb. mekanların sanat açısından nemini ifade eder.	4
	G.1.1.8. Çevresindeki objeleri ve figürleri gözlemleyerek çizimlerini yapar.	4
Müzik	Mü.3.D.4. Milli, dini ve manevi değerler ile ilgili müzik dağarcığına sahip olur.	2

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	DKAB.4.5.2. Temiz ve düzenli olmaya özen gösterir.	4
İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi	Y.4.6.5. Birlikte yaşama kültürünün günlük hayattaki yansımalarına örnekler verir.	4

Tablo 4’te görüldüğü üzere öğretmen adayları müze rehberlerinde; Hayat Bilgisi, Türkçe, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Matematik, Görsel Sanatlar, Müzik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ve İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersleriyle ilişkilendirme yapmışlardır. Tabloda öğretmen adaylarının farklı derslerde farklı sınıf seviyelerinde çok sayıda kazanımla ilişkilendirme yaptıkları görülmektedir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının seçtikleri şehirler özelinde hazırladıkları müze rehberlerinin zengin içerikte olduğu ifade edilebilir.

Öğretmen adayları müze rehberlerinde Hayat Bilgisi dersinde; “HB.2.5.6. Yakın çevresindeki kültürel miras öğelerini araştırır.”, “HB.3.5.3. Yakın çevresinde yer alan tarihi, doğal ve turistik yerlerin özelliklerini tanır.” ve “HB.1.5.2. Yakın çevresindeki tarihi, doğal ve turistik yerleri fark eder.” kazanımları ile çok sayıda ilişkilendirme yapmışlardır. Türkçe dersinde; “T.1.1.1. Doğal ve yapay ses kaynaklarından çıkan sesleri ayırt eder.” ve “T.3.3.11. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.” kazanımları ile çok sayıda ilişkilendirme bulunmaktadır. Fen Bilimleri dersinde “F.3.6.2.5. Doğal çevrenin canlılar için öneminin farkına varır.”, “F.3.6.1.1. Çevresindeki örnekleri kullanarak varlıkları canlı ve cansız olarak sınıflandırır.” ve “F.4.1.1.3. Fosillerin oluşumunu açıklar.” kazanımları ile çok sayıda ilişkilendirme yer almaktadır.

Sosyal Bilgiler dersinde; “SB.4.2.2. Ailesi ve çevresindeki milli kültürü yansıtan öğeleri araştırarak örnekler verir.”, “SB.4.2.4. Millî Mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Milli Mücadele’nin önemini kavrar.” ve “SB.4.3.3. Yaşadığı çevredeki doğal ve beşeri unsurları ayırt eder.” kazanımları ile çok sayıda ilişkilendirme bulunmaktadır. Matematik dersinde; “M.3.2.1.4. Şekillerin kenar sayılarına göre isimlendirildiklerini fark eder.” ve “M.2.2.1.2. Şekil modelleri kullanarak yapılar oluşturur, oluşturduğu yapıları çizer.” kazanımları ile ilişkilendirme yer almaktadır. Görsel Sanatlar dersinde; “G.1.2.2. Müze, sanat galerisi, sanatçı atölyesi, ören yeri vb. ile ilgili izlenimlerini söyler.” ve “G.3.2.2. Kendi (milli) kültürüne ve diğer kültürlere ait sanat eserlerini karşılaştırır.” kazanımları ile çok sayıda ilişkilendirme bulunmaktadır. Müzik dersinde “Mü.3.D.4. Milli, dini ve manevi değerler ile ilgili müzik dağarcığına sahip olur.”, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde “DKAB.4.5.2. Temiz ve düzenli olmaya özen gösterir.” ve İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersinde “Y.4.6.5. Birlikte yaşama kültürünün günlük hayattaki yansımalarına örnekler verir” kazanımları ile ilişkilendirmeler yer almaktadır.

Öğretmen adaylarının hazırladığı müze rehberlerinde yer alan geziler için gerekli yasal süreçteki evraklar Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5. Müze rehberlerinde yer alan yasal süreç için gerekli evraklar

		f
Yasal Süreç	MEB Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği	43
	Gezi Dilekçe Örneği	
	Gezi Planı Veli İzin Formu	

Tablo 5’ de görüldüğü üzere öğretmen adayları müze rehberlerinde okul gezileri için gerekli evraklar olarak; MEB Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği, gezi dilekçe örneği, gezi planı ve veli izin formu örneklerine yer vermişlerdir. Müze rehberlerinde yer alan yasal süreç evraklarına yönelik örnekler Tablo 6’ da gösterilmiştir.

Tablo 6. Müze rehberlerinde yer alan yasal sürece yönelik evrak örnekleri

<p>YASAL SÜREÇTE GEZİLER</p> <p>Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile okul gezilerinde izlenecek süreç açıklanmıştır. Öğrencilerin seviyelerine göre bilgi, görgü ve yeteneklerini geliştirmek; yaparak yaşayarak öğrenmelerine imkân vermek ve derslerin uygulama ortamında yapılmasını sağlamak; onlara çevrelerini, toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik değerlerini tanıtmak, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından izlemek amacıyla yakın çevre ve yurt içi geziler ile diğer ülke ve toplumları tanıtmak üzere yurt dışı geziler düzenlenebilir. Öğretim programının gerektirdiği ve öğretmen tarafından okul dışında yapılması uygun görülen araştırma, inceleme, izleme, tanıma ve uygulama amacıyla yapılan okul dışı etkinlik ve ziyaretler ilgili ders kapsamında; diğer geziler sosyal etkinlikler kapsamında yapılır.</p> <p>Ancak, ilköğretim 1-3 üncü sınıf öğrencileri; taşıma mesafesine bakılmaksızın il sınırları içindeki gezilerle günlük yapılacak il dışı gezilere katılabilirler.</p> <p>GEZİLERDE AŞAĞIDAKİ HUSUSLARA UYULUR;</p> <p>a) Gezi yapılacak yerler belirlenirken, yakın çevre gezilerine öncelik verilir. Gezilerin, amacına uygun olarak gündüz yapılmasına özen gösterilir.</p> <p>b) Sınıf/şube rehber öğretmenleri, ders öğretmenleri veya danışman öğretmenlerce, herhangi bir ders veya sosyal etkinlik kapsamında yapılacak etkinliklerle ilgili Gezi Planları en az 7 gün önce okul müdürlüğüne verilir. Gezi planı ile birlikte geziye katılacak yönetici, öğretmen, öğrenci ve varsa velilerin isimleri, adresleri, ulaşılabilecek yakınlarının telefon numaralarının yer aldığı bir liste hazırlanarak bir nüshası okul yönetimine verilir.</p> <p>c) Öğretim programları gereği yapılacak geziler için ders yılı başında; yıllık planda yer almayıp derslerin işleniş sırasında fırsat eğitiminden yararlanmak amacıyla yapılacak geziler için gezi öncesinde; sosyal etkinlikler kapsamında yapılacak bilimsel, kültürel, turizm, spor ve ziyaret amaçlı geziler için, onay alınmadan önce velilerden öğrencilere ait yazılı izin belgesi alınır.</p> <p>ç) Gezilerde, 40 öğrenciye kadar bir yönetici ve en fazla iki sorumlu öğretmen görevlendirilir. İmkânlar ölçüsünde sosyal etkinlikler kurulunca uygun bulunan velilerin de geziye katılımı sağlanır. Ekonomik durumları yetersiz öğrencilerin gezi giderleri, okul aile birliklerinde karşılanabilir.</p> <p>d) Öğretim programları kapsamında yapılacak gezilerin o ders saati içinde yapılmasına özen gösterilir. Ancak gezinin bu süreci aşabileceği durumlarda okul yönetiminin bilgisi dâhilinde ders öğretmenlerince gerekli önlemler alınır.</p> <p>e) Sosyal etkinlikler kapsamında yapılacak geziler, dersleri aksatmayacak şekilde hafta sonu tatilleri veya bayram tatil günlerinde düzenlenir. Ancak gezi düzenlenen yerin uzaklığı sebebiyle daha uzun zaman gerektiren gezilerden dolayı yapılamayan dersler telafi edilir.</p> <p style="text-align: right;">10</p>	<p>f) Okul müdürü, gezilerle ilgili belgeleri inceler ve yetkisinde olanları onaylar. Yetkisi dışındaki gezilerle ilgili yazıyı da en kısa sürede onay alınmak üzere il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderir.</p> <p>g) Büyükşehir belediye sınırları dâhil olmak üzere, il/ilçe belediye sınırları içinde yapılan ders programları kapsamındaki yıllık ders planında yer alan bilimsel inceleme, araştırma, gözlem ve uygulama gezileriyle ilgili onay okul müdürünce verilir.</p> <p>ğ) Okulun bulunduğu il/ilçe sınırları içinde sosyal etkinlik kapsamında yapılacak gezilerle ilgili onay, okul müdürlüğünün önerisi üzerine il/ilçe millî eğitim müdürünce; il sınırları dışına yapılacak gezilerle ilgili onay ise il/ilçe millî eğitim müdürlüğünün önerisi üzerine mülki amirce verilir.</p> <p>h) Yurt dışında yapılacak bilim, sanat, tiyatro, spor, müzik, halk oyunları, beceri yarışma, sosyal etkinlik ve bunların hazırlık çalışmaları ile gezilere katılacak resmî/özel örgün ve yaygın eğitim kurumlarının yönetici, öğretmen ve öğrencilerinin görevli-iznilî sayılmalarına ilişkin onay, il millî eğitim müdürlerinin önerisi üzerine valiliklerce verilir.</p> <p>ı) İl içi ve il dışı gezilerde öğrencilerin kaza sigorta işlemleri, geziye gidilecek araçların seçilmesi ve diğer konularda, Okul Gezileri Çerçeve Sözleşmesinde belirtilen hükümlere uyulur.</p> <p>i) Öğretim programı ve sosyal etkinlik kapsamında yapılacak gezilerde gerektiğinde kamu araçlarından yararlanılabilir.</p> <p>j) Gezi ile ilgili sözleşme şartlarının yerine getirilip getirilmediği, geziye katılanların hazır olup olmadıkları ve benzeri hususların yer aldığı başlangıç tutanağı ile gezinin bitiminde gezinin amacına uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine ilişkin tutanak düzenlenir.</p> <p style="text-align: right;">11</p>
--	--

İLÇE İÇİT.C.
KAYMAKAMLIĞI
Müdürlüğü

SAYI :/2022
İLİ :
İLÇESİ :
OKULUN ADI :
GEZİNİN TÜRÜ :
Yakın Çevre İnceleme Genisi Yurtiçi İnceleme Genisi

GEZİYİ DÜZENLEYEN ÖĞRT. ADI-SOYADI :
GEZİNİN TARİHİ VE SÜRESİ :
GEZİYE KATILACAKLARIN SAYISI : KIZ ERKEK TOPLAM
GEZİYE KATILACAK ÖĞRENCİLERİN SINIFI :
GEZİNİN KONUSU VE AMACI :
GEZİDE GÖREVLENDİRİLEN YÖNETİCİ :
GEZİDE GÖREVLENDİRİLEN ÖĞRETMENLER :
(Her 40 öğrenciye bir öğretmen olacak şekilde)
GEZİDE GÖRÜLECEK YERLER :
ARAÇ : PLAKASI : ŞOFOR ADI :

İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

Okulumuzca yukarıda belirtilen öğrenci ve görevlilerin katılımı ile yapılacak olan gezi, Öğretmenin gezi planına uygun olarak, tüm sorumluluğun okul müdürlüğünde olmak kaydıyla, ders ve Millî Bayram günlerini, akşamdan yastı muafakat, belgelendirme ve gerekli trafik izinlerini alınarak, gezme ve yarma yerleri önceden bildirilerek MEB İlgili Kurumlar Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin 21.maddelerine uygun olarak düzenlenecektir.

Müdürlüğümüzce MEB İlgili Kurumlar Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin 21. Maddesine göre gezinin yapılması gezi süresince yapılmayan derslerin ilgili mevzuat doğrultusunda telafi edilmesi kaydıyla uygun görülmektedir. Gezi dosyası ekte gönderilmektedir.

Makamlarınıza da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Okul Müdürü

Uygun görseniz arz ederim
... / ... / 2022

İlçe Millî Eğitim Şube Müdürü

OLUR
... / ... / 2022

İlçe Millî Eğitim Müdürü

İLÇE DIŞIT.C.
KAYMAKAMLIĞI
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

SAYI :/2022
İLİ :
İLÇESİ :
OKULUN ADI :
GEZİNİN TÜRÜ :
Yakın Çevre İnceleme Genisi Yurtiçi İnceleme Genisi

GEZİYİ DÜZENLEYEN ÖĞRT. ADI-SOYADI :
GEZİNİN TARİHİ VE SÜRESİ :
GEZİYE KATILACAKLARIN SAYISI : KIZ ERKEK TOPLAM
GEZİYE KATILACAK ÖĞRENCİLERİN SINIFI :
GEZİNİN KONUSU VE AMACI :
GEZİDE GÖREVLENDİRİLEN YÖNETİCİ :
GEZİDE GÖREVLENDİRİLEN ÖĞRETMENLER :
(Her 40 öğrenciye bir öğretmen olacak şekilde)
GEZİDE GÖRÜLECEK YERLER :
ARAÇ : PLAKASI : ŞOFOR ADI :

KAYMAKAMLIK MAKAMINA

Okulumuzca yukarıda belirtilen öğrenci ve görevlilerin katılımı ile yapılacak olan gezi, Öğretmenin gezi planına uygun olarak, tüm sorumluluğun okul müdürlüğünde olmak kaydıyla, ders ve Millî Bayram günlerini, akşamdan yastı muafakat, belgelendirme ve gerekli trafik izinlerini alınarak, gezme ve yarma yerleri önceden bildirilerek MEB İlgili Kurumlar Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin 21.maddelerine uygun olarak düzenlenecektir.

Müdürlüğümüzce MEB İlgili Kurumlar Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğinin 21. Maddesine göre gezinin yapılması gezi süresince yapılmayan derslerin ilgili mevzuat doğrultusunda telafi edilmesi kaydıyla uygun görülmektedir. Gezi dosyası ekte gönderilmektedir.

Makamlarınıza da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Okul Müdürü

Uygun görseniz arz ederim
... / ... / 2022

İlçe Millî Eğitim Şube Müdürü

OLUR
... / ... / 2022Kaymakam
İlçe Millî Eğitim Müdürü

OKUL MÜDÜRLÜĞÜNE

Ayrıntıları aşağıdaki gezi planında belirtilen bir gezi düzenlemek istiyorum/istiyoruz. Aşağıda belirtilen gezi yeri/yerleri, gezinin amacı ile geziden beklenen öğrenci kazanımları/hedef ve davranışların gerçekleştirilmesi açısından okulumuza mesafe olarak en yakın yer/yerler durumundadır.

Söz konusu gezinin yapılabilmesi için gerekli planlama ve organizasyonun gerçekleştirilmesi hususunda,

Gereğini arz ederim. / / 2022

İmza
Öğretmenin Öğretmenlerin Adı Soyadı

GEZİ PLANI

Gezimin konusu			
Gezimin amacı			
Gezimin hangi ders veya sosyal etkinlik kapsamında planlandığı			
Geziden beklenen öğrenci kazanımları/hedef ve davranışlar			
Gezimin başlama ve bitiş tarihi			
Gezi yeri/yerleri			
Geziye gidilecek yol güzergahı			
Geziye dönüş yol güzergahı			
Gezi sırasında alınacak güvenlik önlemleri			
Geziye katılacak toplam öğrenci sayısı			
GEZİYE KATILACAK SINIFLAR VE ÖĞRENCİ SAYILARI			
ŞUBE	ERKEK	KIZ	TOPLAM

Ek...Geziye Katılacak öğrencileri gösterir liste

Açıklama: Öğretmen tarafından planlanan bu geziye katılmak isteyen diğer yönetici ve öğretmenler ile velilerle ilgili çalışmalar okul idaresiyle iş birliği içerisinde yürütülecektir.

VELİ İZİN BELGESİ

Velisi bulunduğum sınıfı nolu isimli öğrencinin ... / ... / 20... tarihinde/ ... / ... / 20... - ... / ... / 20... tarihleri arasında planlanan çalışmasına/gezisine/toplum hizmetine katılmasında herhangi bir sakınca görmediğimi bildiririm. ... / ... / 20...

(İmza)

Veli

Adı Soyadı

Adres :

Tel :

e-Posta:

Öğretmen adaylarının hazırladığı müze rehberlerinde yer alan değerlendirme formları Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Müze rehberlerinde yer alan değerlendirme formları

Değerlendirme formları	Müze Gezisi Ön Anketi Müze Gezisi Değerlendirme Son Anketi Müze Gezisine Yönelik Çalışma Yaprağı	43
------------------------	--	----

Tablo 7’ de görüldüğü üzere öğretmen adayları müze rehberlerinde müze gezilerine yönelik değerlendirme formu olarak; müze gezisi ön anketi, müze gezisi değerlendirme son anketi ve müze gezisine yönelik çalışma yaprağı örneklerine yer vermişlerdir. Müze rehberlerinde yer alan değerlendirme formlarına yönelik örnekler Tablo 8’ de gösterilmiştir.

Tablo 8. Müze rehberlerinde yer alan değerlendirme formu örnekleri

<p>EK:3</p> <p>Öğrenci Gezisi Ön Anketi</p> <p>Tarih:</p> <p>Adı soyadı:</p> <p>Sınıfı:</p> <p>Numarası:</p> <p>Müze ne demektir?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Hangi tür müzeler vardır?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Müzelere eserler nerelerden gelmektedir?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Müzeler ne işe yarar?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Daha önce hiç müze gezdiniz mi? Gezdiyseniz hangilerini?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Cevaplarınız için teşekkür ederiz.</p>	<p>EK: 4</p> <p>Öğrenci Gezisi Değerlendirme Anketi</p> <p>Tarih:</p> <p>Adı soyadı:</p> <p>Sınıfı:</p> <p>Numarası:</p> <p>Gezdiğiniz müzenin adı ve türü nedir?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>İncelediğiniz eserlerin türü nedir?</p> <p>.....</p> <p>Eserler nasıl ve nereden sağlanmıştır?</p> <p>.....</p> <p>Daha çok hangi tür eserlerden hoşlandınız?</p> <p>.....</p> <p>Bu müze gezisinde önemli olarak neleri ilk defa öğrendiniz?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Gezide sizce eksik ve aksayan şeyler nelerdi?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Bu gezi sizce daha iyi ve yararlı nasıl olabilirdi?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Cevaplarınız için teşekkür ederiz.</p>
--	--

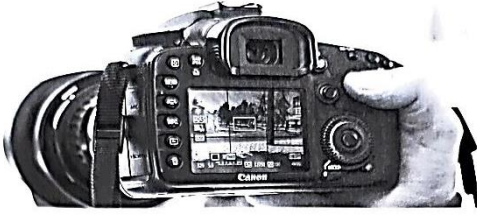
Eğlenceli ve zihinsel beceri geliştirme odaklı etkinlikler	Dün-Bugün-Yarın çalışma yaprağı	20
	Ara Bul çalışma yaprağı	20
	Soru cevap etkinliği	8
	Proje hazırlama	8
	Müze tasarlama	5
	Yapboz/bulmaca	5
	Arkeolojik kazı havuzu	4
Fidan dikme	3	
Gözlem ve anlama odaklı etkinlikler	Zaman kapsülü çalışması	10
	Müze günlüğü tutma	6
	Doğa yürüyüşü/gezi-gözlem	6
	Kroki çizme	3
	Kuş evi/hayvan barınağı yapma	2

Tablo 9’da görüldüğü üzere öğretmen adaylarının müze rehberlerinde yer alan etkinlikler; sanat ve yaratıcılık odaklı, eğitici ve öğretici, eğlenceli ve zihinsel beceri geliştirme odaklı ve gözlem ve anlama odaklı etkinlikler temaları üzerinden değerlendirilmiştir.

Öğretmen adayları müze rehberlerinde sanat ve yaratıcılık odaklı etkinlikler olarak; drama, resim-boyama, heykel minyatürü yapma, afiş hazırlama, origami, kısa hikaye/şiir yazma ve pano hazırlama etkinliklerine yer vermişlerdir. Eğitici ve öğretici etkinlikler olarak; doğa yürüyüşü/gezi gözlem, arkeolojik kazı havuzu, tarihsel empati ile öykü/mektup etkinliği, tarih şeridi, istasyon tekniği etkinliklerine yer vermişlerdir. Eğlenceli ve zihinsel beceri geliştirme odaklı etkinlikler olarak; eğitsel oyun, dün bugün yarın çalışma yaprağı, ara bul çalışma yaprağı, soru cevap etkinliği, proje hazırlama ve yapboz/bulmaca etkinliklerine yer vermişlerdir. Gözlem ve anlama odaklı etkinlikler olarak ise; zaman kapsülü, gezi sonrası kompozisyon yazma ve kroki çizme etkinliklerine yer vermişlerdir. Müze rehberlerinde yer alan etkinlik örnekleri Tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 10. Müze rehberlerinde yer alan etkinlik örnekleri

<p>KARTPOSTALİMİ OLUŞTURUYORUM</p> <p>Çocuklardan en sevdiği eserin kartpostalına oturtup resmini çizmesi, resim çizdiği sayfaya ya da arka sayfama müze ile ilgili bilgileri yazıp süslemeleri istenir. Çocuk kendi kartpostalını oluşturmuş olur.</p> <p>Öğrencinin getirmesi gereken malzemeler: Kağıt Renkli kalem</p> <p>KUŞ EVİ YAPALIM</p> <p>Çocuklardan karton rulo getirmeleri istenir ve ruloları boyamaları istenir. Rulolara öğretmen yardımıyla pencere açılır. Çatı kısmı eli işi kağıdına koni şekli verilip ve içinden ip geçirilip rulonun üst kısmına yapıştırılır. Kuş evlerimize belirlenen alanı asılarak kuşların gelmesi beklenir.</p> <p>Öğrencilerin getireceği malzemeler: Karton rulo El işi kağıdı İp Makas Ulu Renkli kalem</p> <p>GEÇMİŞTEKİ KENTİMİ OLUŞTURUYORUM</p> <p>Çocuklar antik kentlere götürüldüğünde, "Burada yavaş yavaş hayatın nasıl olurdu?" sorusu sorulur. Hayal ettiği çevreyi çizmesi ve bir günü nasıl geçirdi ifadesini tanımlayan öykü oluşturması istenir.</p> <p>Öğrencilerin getirmesi gereken malzemeler: Kağıt Kuşan Kalem Renkli kalem</p>	<p>• MÜLET MÜZESİ ETKİNLİĞİ</p> <p>Öğrenciler müzeyi gezdikten sonra o dönemde yer alan süs eşyalarının, bronz eşyalar ve figürlerin, heykellerin örneklerini yaparlar. (keçe, kumaş vb.)</p> <p>• YÖRÜK ALİ EFE MÜZESİ ETKİNLİĞİ</p> <p>Müze gezilip Yörük Ali Efe'nin hayatı, kahramanlıkları, Aydın için önemi anlaşıldıktan sonra öğrencilerden kendilerini Milli Mücadele döneminde yaşıyor gibi düşünüp Yörük Ali Efe'nin yerine koyarak (kahraman bakışıyla) öykü oluşturmaları istenir.</p>
<p>Geride Dönüştürüyorum</p> <p>Öğrenciler gittikleri geri dönüşüm fabrikasını çevresindeki atıkları toplar. Daha sonra beş gruba ayrılırlar (cam, plastik, kağıt, metal, pil). Her grup ilgili atıkların fabrikada dönüştürülmesini izler. Dönüşüm sonucu elde edilen ürünlerden öğrencilere hediye verilir.</p> <p>Zamanda İlerliyorum</p> <p>Çocuklara bir zaman yolculuğuna çıktıkları söylenir. Gidilen müzede gördükleri eserlerin buldukları tarihleri not etmeleri istenir. Müze sonrasında ise bunu bir tabloya dönüştürerek en eski eserden en yeni esere doğru bir yolculuk yapmış olurlar.</p> 	<p>• ÇİNE ARICILIK MÜZESİ ETKİNLİĞİ</p> <p><i>NOT: Bal arıları kendi aralarında dans ederek anlaşılıyorlar. Bir bal arısı bulduğu yemek kaynağının konumunu ve kovana mesafesini, yaptığı özel bir dans ile diğer arılara anlatır.</i></p> <p>Müze öğrencilere verilen arı kostümüyle gezilir. Her öğrenci sırayla arı kovannın, arıları, çalışma prensiplerini inceler. Müze gezildikten sonra öğrencilerden bir kısmı çiçek bir kısmı arı rolüne girer. Arı olan öğrenciler diğer öğrencilere, dans ederek çiçek rolündeki arkadaşlarının yerini tarif ederler. Bu şekilde arıların yaşam şekillerini ve hayatımızdaki önemini öğrenmiş olurlar.</p> <p>• KARACASU ETNOGRAFYA MÜZESİ ETKİNLİĞİ</p> <p>Müze gezildikten sonra öğrencilerden bu müzede sergilenen kültürlere ait canlandırmalar yapmaları istenir. Canlandırmada o kültürün geleneklerine uygun kostüm giyilerek günlük yaşantıları gösterilir.</p> <p>• KUVAYI MİLLİYE MÜZESİ ETKİNLİĞİ</p> <p>Aydın'ın milli mücadeledeki önemi ve Kuvayı Milliye'de yer almış önemli kişiler, o döneme ait eşyalar vb. hakkında panooya asılacak şekilde özgün afiş çalışmaları yapılır.</p>

PANOMUZ BOŞ KALMASIN!

Öğrenciler gittikleri müzelerde çeşitli fotoğraflar çekmelerini ve bu fotoğrafları eve döndüklerinde süslemeleri istenir. Daha sonra bu fotoğraflar sınıfta oynanıp içlerinden seçilen en güzel 5 fotoğrafın okul panosunda yayınlaması sağlanır.

EK-5

İpucu Kağıdı. Neredeyim?

Ben Bigak Müzesinde sergilenen çeşitli madenlerden yapılmış bir nesneyim.

Eserin Adı Nedir ?	
Eser nerede (Şehir, İlçe v.b) bulunmuştur?	
Eser hangi döneme/yüzyıla ait?	
Sizce eser hangi amaçla kullanılmıştır ?	
Eseri beğenip beğenmediğinizi nedenleriyle yazınız.	

51

MÜZE SIRASINDA YAPILACAK ETKİNLİKLER

• AYDIN ARKEOLOJİ MÜZESİ ETKİNLİĞİ

Öğrencilerden müzeye renkli kağıtlar ve kartonlar getirmeleri istenir. Her öğrenciden müzede gördüğü herhangi bir nesneyi (sikke, taş, cam, mozaik) resmedip şekillendirmeleri istenir. Her oluşturulan nesne öğretmenin elindeki torbaya atılır. Öğrenciler tarafından sırayla çekilir. Öğrencilerden, çekilen nesnenin "ne işe yaradığı, hangi döneme ait olduğu ve önemi" hakkında bilgi vermeleri istenir. Doğruluğuna ilişkin öğretmen rehberlik eder.

Müze Afiş Çalışması

Müze afiş çalışması bir müzeyi, bir müze nesnesini ya da müzeden seçilecek herhangi bir temayı tanıtmak duyurmak için yazılı ve görsel duvar ilanı hazırlama çalışmasıdır. Çalışmada öğrenciler 3 ana gruba ayrılır, gruplardan her birine konu olarak müzede bulunan uygarlıklardan biri verilir. Gruplar müze uzmanlarından da yardım alarak müze gezilerini tamamladıktan sonra, kendilerine verilen uygarlığı müze içinde araştırır ve gözlemler. İnceledikleri tarihi dönemin özelliklerini yanıtlan tarihi eserlerle ilgili tanıtım afişleri hazırlarlar.

Müze Broşürü Hazırlama Çalışması

Müze broşürü, müze hakkında ayrıntılı bilgi vermek için elde taşınabilir boyutlarda hazırlanan görsel ve yazılı bir yayındır. Müze broşürü çalışmasında öğrenciler 3 gruba ayrılır. Bu gruplardan her birine konu olarak müzede bulunan uygarlıklardan biri verilir. Gruplar, müzede bulunan nesnelere gözlemleyerek ve bu nesnelere inceleyerek temsil ettikleri uygarlık hakkında ayrıntılı bilgiye sahip olurlar. Daha sonra gruplara fon kartonları boyama kalemleri verilir. Gruplardan müze hakkında ve kendilerine konu olarak verilen uygarlık hakkında bir broşür hazırlamaları ve bu broşürü resmetmeleri istenir.

Öğretmen adaylarının hazırladıkları müze rehberlerine yönelik görüşleri Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Öğretmen adaylarının hazırladıkları müze rehberlerine yönelik görüşleri

Tema	Alt tema ve Kodlar	f	
Katkılar	Eğlenceli ve öğretici olması	Öğretici bir ödev olması	45
		Eğlenceli olması	12
	Öğrenmeyi ve anlamayı sağlaması	Kültürel zenginlikleri anlama ve görme	36
		Müzelerin önemini anlama	13
		Kazanımlarla ilişkilendirebilme	8
		Yasal süreci öğrenme	6
	Beceri geliştirmesi	Etkinlik ve oyun tasarlama	6
Dijital becerilerin gelişimi		2	
Zorluklar	Tasarım sürecinde zorluklar yaşanması	Kazanımla ilişkilendirememe	11
		Müzeler hakkında yeterli bilgi/fotoğrafa ulaşılabilmesi	4
		Etkinlik tasarlamada zorluk yaşama	4

Tablo 11’de görüldüğü üzere öğretmen adaylarının hazırladıkları müze rehberlerine yönelik görüşleri, katkılar ve zorluklar temaları üzerinden değerlendirilmiştir. Öğretmen adaylarının hazırladıkları müze rehberlerine yönelik görüşleri incelendiğinde, müze rehberi hazırlamanın kendilerine birçok açıdan katkı sağladığını belirttikleri görülmektedir. Hemen hemen bütün katılımcılar bu rehberi hazırlamanın öğretici olduğunu vurgulamıştır. Öğretici yönü olarak, kültür ve sanat ilişkisini ve tarihin eğlenceli olarak öğretimi ile ilgili görüşlerini katılımcılardan ÖA2 şu şekilde belirtmiştir: “*Müze rehberini hazırlarken öğretmen olacağım zaman ben öğrencilerime kültürümü, sanatımızı nasıl anlatabilirim, onlara geçmişimizi nasıl eğlendirerek öğretebilirim sorusuna cevap buldum.*” Müze rehberi hazırlamanın, kazanımla eşleştirebilme, etkinlik hazırlayabilme, kurallar, izinler ve yasal süreci öğrenme gibi birçok katkısı olduğunu vurgulayan ÖA5 görüşlerini; “*...Bizi her açıdan geliştireceğini düşünüyorum. İleride öğrencilerimizi müze gezisine götürmek istersek neler yapmamız gerektiğini, hangi işlemlerin gerekli olduğunu, hangi kurallara uymamız gerektiğini, kısacası veli izin belgesine kadar her şeyi öğrendik. Kazanımları müzenin içeriğiyle eşleştirmeyi, müzede nasıl etkinlikler yapturmamız gerektiğini ve bu etkinlikleri yine kazanımlarla eşleştirmeye çalıştık.*” diye belirtirken; ÖA66E “*Bu gezi rehberi mesleki anlamda ilerde öğrencilerimi Anıtkabir’e, müzeye veya tarihi yerlere götürürken ne yapmam gerektiğini, hangi belgeleri almam gerektiği hakkında bilgiler edindim ve ilerde yapacağım gezilerin taslağını, neler yapmam gerektiğini öğrendim.*” diyerek açıklamıştır. Katılımcılar bu rehberi hazırlamanın aynı zamanda eğlenceli yanına da vurgu yapmışlardır. Müze rehberi hazırlarken müzeleri ve özelliklerini araştırarak öğrendiklerini, mesleklerine başladıklarına kullanacaklarını ve eğlenceli bir süreç olduğunu ÖA21K şu şekilde belirtmiştir: “*Müze rehberi hazırlamak eğlenceli ve bilgilendirici bir süreçti. Bilmediğimiz müzeleri ve özelliklerini bu sayede araştırarak öğrenmiş olduk. Araştırırken zevk aldığımız bir ödevdi. Müze rehberi hazırlamak öğretmenlik yaşantımızda kullanabileceğimiz güzel ve eğlenceli bir ödevdi.*”

Öğretmen adayları müze rehberi hazırlamanın öğretici yanı ile ilgili Türkiye’de bulunan müzelerin çeşitliliği hakkında bilgi sahibi olarak özellikle kültürel zenginliklerimizi görme, tanıma ve öğrenme fırsatı bulduklarını şu şekilde belirtmişlerdir. “Müze rehberi hazırlarken seçtiğimiz şehrin kültürel zenginliklerini, doğal güzelliklerini, tarihi önemi ve eski uygarlıkların yaşama şekillerini görmüş olduk.” (ÖA 38K); “Müze rehberi hazırlarken seçtiğim şehrin kültürü, şehir hakkında birçok bilgi edindim. Müzelerin dört duvardan ibaret olmadığını, asıl önemli olanın içindeki kültür hazineleri olduğunu öğrendim.” (ÖA37E). Kültürel çeşitliliği öğrenme ve anlamının yanında farklı kültürlerin, tarih, sanat ve bilimdeki izlerini fark ettiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca farklı şehirlere yönelik müze rehberleri hazırlanması, öğrencilerin coğrafi çeşitlilik ve kültürel farklılıklar konusunda bilgi sahibi olmalarını sağlamıştır. Buna ilişkin görüşlerini ifade eden ÖA57E “Bu araştırma kendime doğrultulan bir ayna gibiydi. Antalya yaklaşık 20 tane antik kentle, 10 kadar ören yeriyle, içerisinde sanatla iç içe tarih barındıran, şelaleleriyle anahtarı bulunamayan bir hazine sandığıymış ve ben bunu fark edememişim. Araştırma bana hazinenin anahtarını vermiştir” sözleriyle ifade etmiştir. Müzelerin toplumsal, kültürel ve eğitimsel önemini anlamaya da katkı sağladığı vurgulanmıştır. Bunlarla ilgili doğrudan alıntılar şu şekildedir: “Müze rehberi hazırlamanın birçok katkısı olduğunu düşünüyorum. Bu müze rehberi hazırlama sayesinde müzeler bizi toplum, tarih, kültür, eğitim, kısacası her açıdan bilgilendirdi.” (ÖA5K); “Müze ziyaretlerinin sadece boş boş zamanları değerlendirmekten ziyade geçmişini ve o şehrin kültürünü yansıtan şeyleri bilmesi açısından gerekli olduğunun farkına vardım.” (ÖA14K). Müzelerin hayat bilgisi dersi kazanımları ile nasıl örtüştüğü ve müzelerin hayat bilgisi dersi öğretimine nasıl entegre edilebileceğinin öğrenildiğini ise ÖA9K “...Müzenin hayat bilgisi dersinde nasıl kullanılacağını anladım.” şeklinde ifade etmiştir.

Müze gezisi öncesi, sırası ve sonrasında öğretmenin farklı oyunlar ve etkinliklerle bilgilerin kalıcılığın sağlanacağını vurgulayan katılımcılar bulunmaktadır. Bu konuda görüşlerini ÖA5K “Müze gezisi öncesi gezi sırası ve sonrasında da öğretmenin eğlenceli bir şekilde olması ve kalıcı olması için farklı oyunlar ve etkinlikler yapılabilir. Bu yüzden müzelerin öğrenmeyi hem eğlenceli hale getireceğini, öğrenmenin kalıcı olacağını, öğrencilerin öğrenme isteklerinin artacağını hem de öğrencilerin daha fazla müze gezmek, bilgilenmek isteyeceklerini düşünüyorum.” olarak belirtmiştir.

Müze rehberi hazırlanırken çok fazla olmamakla birlikte yaşanan zorluklar da bulunmaktadır. Bazı öğretmen adayları müze kazanım ilişkilendirmesinde zorlandığını belirtirken bazı adaylar ise, müzelere ait fotoğraflara ulaşamama, etkinlik tasarlarırken zorlanma gibi zorluklarla ilgili görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

ÖA7K “Müze rehberi hazırlarken kazanım-müze eşleştirmesinde ve etkinlikleri bulmada biraz zorlandık.”

ÖA38K “Hazırladığımız rehberdeki müzeleri diğer disiplinlerdeki kazanımlarla eşleştirirken ve müzelerde yapılacak, çocuğun psikomotor becerilerini geliştirmeye yönelik oyun ve etkinlik tasarlamada zorlandık.”

ÖA21E “Teknoloji ve internetten yararlanılması gereken bilgiler de olduğu için bu sorunlar biraz durumu zorlaştırıyor.”

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmada, öğretmen adaylarının hazırladıkları müze rehberlerinde dokuz farklı ders ile ilişkilendirme yaptıkları görülmüştür. En fazla ilişkilendirme yapılan dersler hayat bilgisi ve Türkçe dersi olurken bu dersleri sırasıyla fen bilimleri, sosyal bilgiler, matematik, görsel sanatlar, din kültürü ve ahlak bilgisi, müzik, insan hakları, yurttaşlık ve demokrasi dersleri izlemiştir. Çalışma grubunun farklı disiplinlerin ortak paydada bulunduğu bir lisans programı olan sınıf öğretmenliği öğrencilerinden oluşmasının farklı derslerle ilişkilendirme yapılmasında etkili olduğu söylenebilir. Alanyazında yapılan çalışmalarda da bu çeşitliliği görmek mümkündür. Örneğin Ünlüer (2017) tarafından yapılan çalışmada, öğrencilerle 4. sınıf sosyal bilgiler dersi “Geçmişimi Öğreniyorum” ünitesi kapsamında, Akgül ve diğerleri (2018) tarafından yapılan çalışmada, 4. sınıf görsel sanatlar dersi “Görsel İletişim ve Biçimlendirme” ünitesi, 3. Sınıf Türkçe dersi “Dinleme/ İzleme/ Konuşma/ Anlama” ünitesi, 1 ve 2.sınıf hayat bilgisi dersi “Sağlıklı Hayat” ve “Ülkemizde Hayat” üniteleri kapsamında müze gezileri düzenlenmiş ve sonuçları üzerinden değerlendirmeler yapılmıştır. Demirtaş ve Akkocaoğlu Çayır (2021) tarafından yürütülen bir projede, sınıf öğretmenleri ile içerisinde müzelerin de yer aldığı çeşitli sınıf dışı eğitim ortamlarına geziler düzenlenmiş ve böylece öğretmenlerin sınıf dışı eğitim etkinliklerinin planlanması ve yürütülmesine yönelik bilgi ve becerilerini artırmak amaçlanmıştır. Bu çalışmanın sonuçlarından birisi de sınıf dışı eğitim etkinliklerinin kullanıldığı dersler ile ilgilidir. Öğretmenler eğitimden önce bu tür etkinliklerin hayat bilgisi, sosyal bilgiler ve fen bilimleri dersine daha uygun olduğunu belirtirken eğitimden sonra her ders ve konu alanında kullanılabileceğini ve tek bir etkinliğin bile birden fazla derse yönelik olabileceğini fark etmişlerdir.

Öğretmen adayları hazırladıkları müze rehberlerinde, gezilerin düzenlenebilmesi için izlenmesi gereken yasal süreçle ilgili belgelere yer vermişlerdir. Bakanlık tarafından yayınlanan “MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği” bu tür etkinlikler düzenlemek isteyen öğretmenler için rehber niteliğindedir. Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında yapılması planlanan gezilerin tüm aşamaları, yönetmelikteki amir hükümlere uygun olarak düzenlenmelidir. Yönetmeliğe göre gezi planı, gezi düzenleme isteğini belirten dilekçe, geziye katılacak öğrencilerin velilerinden alınacak izin belgesi, gezi aracı bir kurum ile yapılacaksa karşılıklı imzalanan sözleşme, vasıta kullanılacaksa taşıtın yolcu taşımaya uygun olduğunu gösterir belgeler, hazırlanması gereken önemli evraklardır. Alanyazında, öğretmenler açısından geziler için yürütülmesi gereken yasal sürecin problem olarak görüldüğü çalışmalar (Atayeter & Tozkoparan, 2014; Güven, Gazel, & Sever, 2004; Tutkun, Aydın Kılıç, Balcı & Kök, 2019; Gazel & Yıldırım, 2014; Çetin, Kuş, & Karatekin, 2010) yer almaktadır. Bu durum öğretmenlerin gezi düzenleme konusunda isteksiz davranmalarına neden olabilir. Ancak bilinmelidir ki bu yasal süreçlerin yerine getirilmesi, öğretmen ve öğrencileri gezi süresince meydana gelebilecek her türlü olay/durum karşısında yasal bir koruma içerisinde tutmaktadır. Öğretmen adaylarının bunun bilincinde olarak yasal sürece ilişkin belgeleri rehberlerine eklediklerini söylemek mümkündür.

Öğretmen adayları müze rehberlerinde, müze gezisi ön anketi, müze gezisi değerlendirme son anketi ve müze gezisine yönelik çalışma yapıları örneklerine yer

vermişlerdir. Ayrıca rehberlerde sanat ve yaratıcılık odaklı, eğitici ve öğretici, eğlenceli ve zihinsel beceri geliştirme odaklı, gözlem ve anlama odaklı etkinlikler olmak üzere 29 farklı etkinlik yer almıştır. Alanyazındaki çalışmalar, yapılan geziyi değerlendirmeye yönelik etkinliklerin sınırlı kaldığını, gezilerde etkinliklere yeterince yer verilmediğini göstermektedir. Müze gezilerine ayrılan zamanın etkin ve verimli biçimde değerlendirilebilmesi için öğrencilerin aktif olarak katılabilecekleri etkinlikler tasarlanması önemlidir (Karagözoğlu, 2020). Tutkun ve diğerleri (2019) tarafından yapılan çalışmada, okul öncesi öğretmenlerin çoğunluğunun gezi esnasında herhangi bir etkinlik yaptırmadığı, gezi sonrasında çoğunlukla çocuklarla etkinlik yapmadan sadece sohbet ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çetin ve diğerleri (2010) tarafından yapılan çalışmada, sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin gezi sonrası en çok yaptırdıkları etkinlikler sınıfta yazılı, sözlü anlatım ve gezi ile ilgili resim yaptırılması olmuştur. Çok az sayıda öğretmen ise fotoğraf sergisi ve gezi ile ilgili videoların izlenmesi etkinliği yaptırdıklarını ifade etmişlerdir. Gazel ve Yıldırım (2014) tarafından yapılan çalışmada, sosyal bilgiler öğretmenlerinin gezi sonrası sınıfta çoğunlukla sözlü anlatım (tartışma, soru-cevap) etkinliğini kullandıkları, görsel anlatım (resim yaptırma) ve form doldurma etkinliklerinin nadiren tercih edildiği tespit edilmiştir. Benzer şekilde iki farklı çalışmada da (Sözer & Oral, 2016; Yavuz, 2019) öğretmenler, gezi sonrası öğrencilerle konuşma yoluyla geziyi değerlendirdiklerini belirtmişlerdir. Bu sonuçlarla kıyaslandığında, öğretmen adaylarının müze rehberlerinde birçok etkinliğe yer vermiş olmaları gezi öncesi yapılan hazırlığın ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Aktekin (2008) tarafından yapılan çalışmada, müze uzmanlarının müzelerin eğitsel görevleri bulunduğuna inandıkları ancak mevcut okul ziyaretlerinin etkili ve verimli olduğuna inanmadıkları ve öğrencilerin bu ziyaretlerden hiçbir şey öğrenmediğini düşündükleri bulgusuna ulaşılmıştır. Kara ve diğerleri (2020) tarafından yapılan çalışmada ise fen bilimleri öğretmenlerinin müzeleri ve müzelerdeki rehberlik hizmetini eğitsel açıdan yeterli görmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle müze ziyaretlerinin etkinliklerle zenginleştirilmesi, gezilerden elde edilecek faydanın en üst düzeyde olmasını sağlayacaktır. Öğretmenler gezi öncesi ve sonrası yaptıkları anket çalışmaları ve etkinliklerle bu faydanın ne düzeyde gerçekleştiğini ölçme imkânı bulacaklardır.

Öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu müze rehberi hazırlama sürecinin kendilerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Sürecin eğlenceli ve öğretici olması, öğrenmeyi ve anlamayı sağlaması, etkinlik, oyun tasarlama ve dijital becerileri geliştirmesi bu katkılar arasında sayılmıştır. Bazı öğretmen adayları ise süreç içerisinde kazanım ile ilişkilendirememesi, müzeler ile ilgili yeterli bilgiye ulaşamama ve etkinlik tasarlamada güçlükler yaşama gibi zorluklarla karşılaşmışlardır. Ancak bu sorunları, sınırlı sayıda öğretmen adayı dile getirmiştir. Olumlu görüşlerin çoğunlukta olması, etkinliğin başarılı bir şekilde yürütüldüğünü ve öğretmen adaylarının süreçten müze rehberi hazırlama konusunda beceri kazanarak çıktıklarını göstermektedir. Demirel (2020) tarafından yapılan çalışmada sınıf eğitimi öğretmenliğinde farklı derslerle ve bu derslerin kazanımları ilişkilendirilen etkinliklerin müzelerde eğitim uygulamalarına yönelik öğretmen adaylarına bilinç ve farkındalık kazandırabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Barry (2012) öğretmen adaylarıyla müzede gerçekleştirdiği çalışmasında; öğretmen adaylarının içeriği öğretim programıyla bütünleştirme yollarını anlamalarını kolaylaştırdığını, ek araç ve kaynaklar geliştirmelerine yardım ettiğini, çoklu öğrenme tercihleri sunduğunu ve sınıftan çıkma fırsatı oluşturduğunu ifade etmektedir.

Bu araştırma sınıf öğretmenliği lisans programında öğrenim gören öğretmen adaylarının hazırladıkları müze rehberlerinin incelenmesi ve sürece ilişkin görüşlerinin alınması ile sınırlandırılmıştır. Sosyal bilgiler, fen bilimleri, görsel sanatlar, tarih, coğrafya gibi müzeleri eğitim amaçlı kullanma potansiyeli bulunan lisans programlarında öğrenim gören öğretmen adayları ile benzer çalışmalar yapılabilir. Ayrıca diğer okul dışı öğrenme ortamları ile ilgili benzer rehberlerin hazırlanmasına yönelik çalışmalar ve hazırlanan rehberlerin uygulanabilirliğine yönelik yarı deneysel çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akgül Yeşil, H., Bıyıklı, N., Karadeniz, C. & Okvuran Pelin. (2018). Eğitimde müze, okul ve üniversite iş birliği: Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi İlkokul Müze Eğitim Kitabının Oluşturulması. *II. Uluslararası Sanat Eğitimi Araştırmaları Sempozyumu*, (s. 84-100). Ankara.
- Akman, B., Özen Altınkaynak, Ş., Ertürk Kara, H. G. & Can Gül, Ş. (2015). Okul öncesi öğretmenlerinin müze eğitimine ilişkin görüşleri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(1), 97-115.
- Aktekin, S. (2008). Müze uzmanlarının okulların eğitim amaçlı müze ziyaretlerine ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 103-111.
- Altın, B. & Demirtaş, S. (2012). Sosyal bilgilerde dersinde sınıf dışı eğitim etkinlikleri (müze ve arazi çalışmaları). M. Safran (Dü.) içinde, *Sosyal Bilgiler Öğretimi* (s. 509-543). Ankara: Pegem Akademi.
- Andre, L., Durksen, T. & Volman, M. L. (2017). Museums as avenues of learning for children: A decade of research. *Learning Environments Research*. 20, 47-76
- Arinze, E. N. (1999). The role of the museum in society emmanuel. http://www.maltwood.uvic.ca/cam/activities/past_conferences/1999conf/CAM'99-EmmanuelArinze.GuyanaFinal.pdf
- Ary, D., Jacobs, L. C. & Sorensen, C. (2010). *Introduction to research in education*. California: Thomson Wadsworth.
- Atacı, S. (2020). Mekân- öğrenme ilişkisinin çocuk müzeleri üzerinden incelenmesi. *Uluslararası Müze Eğitimi Dergisi*, 2(1), 28-53.
- Atayeter, Y. & Tozkoparan, U. (2014). Sosyal bilgiler öğretmenleri ve 6. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersinde gezi gözlem yönteminin uygulanmasına yönelik görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3(5), 1-21.
- Başoğlu, N. (2022). Çocuk edebiyatında sanata yolculuk: müze eğitimi. *Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 12(1), 193-212. <https://doi.org/10.23863/kalem.2021.212>
- Barry, A. L. (2012). "I was skeptical at first": Content literacy in the art museum. *Journal of Adolescent Adult Literature*, 55, 597- 607. <https://doi.org/10.1002/JAAL.00071>
- Benjamin, N., Haden, C. A. & Wilkerson, E. (2010). Enhancing building, conversation, and learning through caregiver-child interactions in a children's museum. *Developmental Psychology*, 46(2), 502-515.

- Bulut, Ü. & Atilla, U. (2017). Müze eğitiminin çocuğun görsel sanatlar eğitimine etkileri. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 705-714.
- Buyurgan, S. (2017). Verimli bir müze ziyaretini nasıl gerçekleştirebiliriz? *Milli Eğitim*, (214), 317-343.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E. Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Corbin, J. & Strauss, A. (2008). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. Thousand Oaks: Sage
- Coşkun, C. (2023). Viewer-oriented approaches in interactive museum exhibitions. *Journal of Art and Iconography*, 4(1), 30-36. <https://doi.org/10.5152/Art Icon.2023.1256816>
- Çetin, T., Kuş, Z. & Karatekin, K. (2010). Sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin gezi-gözlem yöntemine ilişkin görüşleri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2(2010), 158-180.
- Demirtaş, S. & Akkocaoğlu Çayır, N. (2021). Sınıf öğretmenlerinin sınıf dışı eğitim etkinlikleri projesine yönelik deneyimleri üzerine bir araştırma. *Eğitim ve Bilim*, 46(208), 1-30. <https://doi.org/10.15390/EB.2021.9565>
- Dilek, A., Coşkun, S. & Akkan, Y. (2018). Müze yöneticilerinin müze-toplum ilişkisini geliştirici faaliyetleri üzerine bir inceleme: Aydın Arkeoloji Müzesi örneği. *International Journal of Social Science*, (73), 395-408. <https://doi.org/10.9761/JASSS7902>
- Dudzinska-Przesmitzki, D. & Grenier, R. S. (2008). Nonformal and Informal Adult Learning in Museums. *Journal of Museum Education*, 33(1), 9– 22. <https://doi.org/10.1080/10598650.2008.11510583>
- Erol Şahin, A. & Yeşilbursa, C. (2018). Tarih bölümü öğrencilerinin alan gezileri ve müze ziyaretlerine ve müzede yapılan etkinliklere yönelik görüşleri. *Turkish History Education Journal*, 7(2), 555-577.
- Gazel, A. A. & Yıldırım, R. (2014). İlköğretim II. kademe sosyal bilgiler derslerinde gezi-gözlem yönteminin uygulanma durumunun incelenmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 7(2), 246-270. <https://doi.org/10.5578/keg.5052>
- Gerber, B. L., Marek, E. A. & Cavallo, A. M. L. (2001). Development of an informal learning opportunities assay. *International Journal of Science Education*. 23(6), 569-583.
- Gustafsson, C. & Ijla, A. (2016). Museums: An incubator for sustainable social development and environmental protection. *International Journal of Development and Sustainability*. 5(9), 446-462.
- Güven, A., Gazel, A. A., & Sever, R. (2004). Tarih öğretmenlerinin gezi-gözlem uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (9), 225-235.
- Haden, C. A., Jant, E.A., Hoffman, P. C., Marcus, M., Geddes, J. R. & Gaskins, S. (2014). Supporting family conversations and children's STEM learning in a children's museum. *Early Childhood Research Quarterly*, 29, 333-344.
- ICOM. (2010). *Key concepts of museology*. (Dü. A. Desvallées, & F. Mairesse) Armand Colin.
- Jant, E. A., Haden, C. A., Uttal, D. H. & Babcock, E. (2014). Conversation and object manipulation influence children's learning in a museum. *Child Development*, 85(5), 2029-2045.

- Kara, B., Sak, M., Balçın, M. D. & Mertoğlu, H. (2020). Fen bilimleri öğretmenlerinin müze eğitimi hakkındaki görüşleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(108), 318-346. <https://doi.org/10.29228/ASOS.44864>
- Karadeniz Akdoğan, K., Durmaz, E., Kimzan, İ. & Acer, D. (2019). Bir öğrenme ortamı olarak müze atölyeleri. *Ankara Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 399-413. <https://doi.org/10.5505/jas.2019.92486>
- Karadeniz, C., Okvuran, A., Artar, M. & Çakır İlhan, A. (2015). Yeni müzebilim bağlamında müze eğitimine çağdaş yaklaşımlar ve müze eğitimcisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 48(2), 203-226.
- Karagözoğlu, N. (2020). Ortaokul öğrencilerinin etkinliklerle müze eğitimine ilişkin görüşleri: Yozgat Müzesi örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 33-50. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.610442>
- Karamustafaoğlu, O. (2021). Okul dışı öğrenme ortamları ve STEM eğitimi. B. Bakioğlu ve M. Çevik. (Ed.), *Okul dışı ortamlarda STEM eğitimi* (1. baskı, s. 1-14) içinde. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Körükçü, M. (2019). Değişen müze eğitimi algısı çerçevesinde sosyal bilgiler ve tarih öğretmen adaylarının müze eğitimine yönelik özyeterlik inançları. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2), 759-771. <https://doi.org/10.26468/trakyasobed.542284>
- Kuruoğlu Maccario, N. (2002). Müzelerin eğitim ortamı olarak kullanımı. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), s. 275-285.
- Laçın Şimşek, C., Balkan Kıyıcı, F. & Atabek Yiğit, E. (2013). Müze ziyaretinin öğretmen adaylarının düşüncelerine etkisinin incelenmesi. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 3(1), 115-148.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2019). Millî eğitim bakanlığı okul dışı öğrenme ortamları kılavuzu. Millî Eğitim Bakanlığı. <http://ogm.meb.gov.tr>
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. S. Turan (Çev. Ed.). Nobel Akdemi.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. California: Sage.
- Özbilen, F. M. (2023). Sınıf Öğretmenlerinin Müze Eğitimine İlişkin Öz-yeterlik İnançlarının İncelenmesi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(Özel Sayı), 444-466. <https://doi.org/10.51119/ereegf.2023.51>
- Özmen, S. S. (2017). Sanat eğitimi bağlamında müze eğitimi ve uygulamalarının değerlendirilmesi (askeri müze örneği). *Route Educational and Social Science Journal*, 4(8), 136-149. <https://doi.org/10.17121/ressjournal.855>
- Öztürk Kömleksiz, F. & Gökmenoğlu, T. (2020). Müze eğitim kitapçığı hazırlama sürecinde bir durum saptama çalışması: KKTC örneği. *Millî Eğitim*, 49(228), 365-385.
- Sözer, Y. & Oral, B. (2016). Sınıf içi öğrenmeleri destekleyen okul dışı aktif öğrenme süreci: Bir meta-sentez çalışması. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 7, 278-310.
- Şar, E. & Sağkol, T. (2013). Eğitim fakültelerinde müze eğitimi dersi gerekliliği üzerine. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi* 20(2), 83-90.

- Tutkun, C., Aydın Kılıç, Z., Balcı, A. & Kök, M. (2019). Okul  ncesi  ğretmenlerinin alan gezisi etkinliğine yönelik görüşlerinin incelenmesi. *OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 14(20), 469-487. <https://doi.org/10.26466/opus.571498>
-  nal, F. & Pınar, Y. (2017). Erken  ocukluk eğitiminde müze deneyiminin rolü. *İdil*, 6(38), 2899-2917. <https://doi.org/10.7816/idil-06-38-18>
-  nl er, G. (2017). Sosyal bilgiler dersinde gerçekleştirilen müze gezilerinin öğrencilerin tuttuğu müze günlüklerine göre değerlendirilmesi. *7.Uluslararası Eğitimde Araştırmalar Kongresi*, (s. 384-390).  anakkale.
-  ztemur, S., Din , E. & Acun, İ. (2017). Müze ve tarihi mekân uygulamalarının 7. sınıf  ğrencilerinin müze ve tarihi mekân algılarına etkisi bir eylem araştırması. *Gelecek Vizyonlar Dergisi*, 1(1), 9-20. <https://doi.org/10.29345/futvis.9>
- Yavuz, M. (2019). Özel eğitim  ğretmenlerinin gezi-gözlem yöntemini uygularken karşılaştıkları sorunları  ğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(63). <https://doi.org/10.17719/jisr.2019.3285>
- Yeter, F. & Kurtdede Fidan, N. (2018). İlkokul 4. sınıf  ğrencilerinin müze metaforları. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 173-194. <https://doi.org/10.18026/cbayarsos.411490>
- Yıldırım, A. ve şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.